

Bilmeniz gereken **50 TABLO**

TEMPO

TEMPO

TEMPO

Yayın Direktörü

İlhan Demiriz

Yayın Yönetmeni

Ayşegül Savur

Editör

Eyüp Erdoğan

Tasarım

Murat Kars - Erol Taşlar

Hazırlayan

Canan Danyıldız

Danışmanlar

Prof. Fuat Acaroğlu

Sanat Tarihçisi Osman Erden

İlk Basım Ağustos 2010

Baskı - Cilt:

Le Color / Levent Print City

Adres: Fatih Cad. Karadal Sok.

No: 13 Merter / İstanbul

Tel: 0 212 637 15 30

Copyright

Doğan Burda Dergi Yayıncılık

ve Pazarlama A.Ş. TEMPO

dergisinin ücretsiz ekidir.

TABLolar ÇOK ŞEY ANLATIR

Bir tabloya bakarken ne ifade ettiğini bir bakışta bilmek isteriz, ama bu hemen mümkün olmayabilir. Çünkü resim okumak, başlı başına bir uzmanlık alanıdır. İşinizi kolaylaştırmak için 'Bilmeniz Gereken 50 Tablo' ekini hazırladık. Mimar Sinan Üniversitesi'nden, işin uzmanı iki ismin, Prof. Fuat Acaroğlu'nun ve Sanat Tarihçisi Osman Erden'in görüşlerini aldık. Bütün dünyada iz bırakan önemli ressamaları ve tablolarını özenle beraber belirledik. Kütüphanenizde yer açmanız gereken bu kitapçıkta, seçilen ressamların hayatlarını, yaşadıkları dönemin özelliklerini ve eserlerine ilham veren olayları bulacaksınız. Derlediğimiz tabloların neden önemli olduklarına dair ipuçları da yine elinizin altında olacak.

Bilmeniz gereken 50 TABLO

Hangi dönem, hangi akım ve hangi usta sanatçı işaretlenmeliydi? Konu başlığı tüm detaylarıyla bunu içerebilirdi, kısmen de olsa, hatırladıklarımızı ve bildiklerimizi bir konseptte sunmayı istedik.

Mağara resimleri, toplumsal düzene geçişin bir üretim ve paylaşım aracı değildi. İnsanın korku ve endişelerinin, kendinden daha büyük güçlerle mücadelesinin betimlemesiydi. Eski Çağ insanı, baş edemediği güçlerle bağlantısını, büyü ya da tapınma ile kuruyordu. İşte tam da bu nedenle çiziyordu ve boyuyordu barındığı mağara duvarlarını. Erken Hıristiyanlık dönemi dinsel inancın güçlü olmadığı

bir süreçti. 6'ncı ve 8'inci yüzyılda ise Akdeniz bölgesi Katakomb resim ve süslemeleri, sonraki dönemlerde ikonografik bir özellik kazandı. Resim ve yaratı, inanç ve özlem gibi ortak kaygılarla Hz. İsa'nın yaşam ve mucizelerini betimledi. Ardından Romanesk üslup sonrası gotik sanatın, 12-16'ncı yüzyıl arasında etkilerini sürdürdüğünü söyleyebiliriz.

Resim sanatında kendi coğrafyamıza baktığımızda, bu yönde çok önemli bir saptama yapabiliriz. Akdeniz coğrafyası, uygarlıklar boyunca kültürel bir habitat olmuştur. Eski Yunan mitolojisine göre güzel Afrodite, Akdeniz'in köpüklü sularından doğmuştur.

Michelangelo, Adem'in Yaratılışı, 1511, tavan freski, 480x230 cm, Sistina Şapeli, Vatikan, Roma

Edward Hopper, Nighthawks, 1942, tuval üzerine yağlı boya, 84.1x152.4 cm, Art Institute of Chicago, Chicago

Bu bir Akdeniz iklimi fantezisi. Biraz daha iyi bildiklerimizle devam edersek, şöyle denilebilir: Günümüze kadar yaşamımızın bütünleyici sanatsal dönemleri bu coğrafyada yaşamış, akımlar burada doğmuştur. Bunu, bütün sanat üretim alanlarında ilgilendiğimiz ürünlere bakarak da anlayabiliriz. Genel olarak resim sanatı, dönem, akım ve ustalara baktığımızda, sosyo-kültürel ve sosyo-politik dinamikler sonucu gündemimizi oluşturmuştur. Dikkatle incelendiğinde, sanatın agresif yapısı, insan üstünde çoğaltıcı bir etki yapmaktadır. Bu olgu, okşayarak ya da inciterek bizi ele geçiren bir fenomendir ve bu agresyonu paylaşım ise sanatı çoğaltan bir faktördür. Sanat, her ne şekilde üretilirse üretilsin, gündemden düşmeyen, yaşamımızın kıvrımlarına yerleşmiş bir tepkidir. Sanatçı için kendini ifade etme biçimidir. Resim sanatı üzerinden gelişen bu anlam çıkarımı, mesela Ön-Rönesans, perspektif ve ışık gibi yeni algılarla ya bir önceki dönemden ayrılır ya da bir sonraki dönemi yeni gelişmelere hazırlar.

Her dönem kendi sürecine özgüdür. Bize servis edilen ise ortak tasalar, inanç ve özelemlerdir. Kültürel eylem ve düşüncelerdeki ayrışma, sanatı çeşitlendirerek dolaşıma sokar. İster düz, ister tersten okunsun, sanat; devinimleriyle belleğimizde ikonografi oluşturan, gövdemizde toksit bir sarmaşık gibi dolanan, bizi sisli, puslu bir hava perspektifine sokan, dağa kaldıran, büyümlü orman sevimlerinden derin uçurumlara yuvarlayan, sonra kül rengi bulutlarda uçuran, bazen kendi kendine tomurcuklandırıran bir ilkbahar ve bazen bütün yosunlarını sürükleyen çalgın bir denizdir. Kurallar koyan ama kuralcılığı yok sayan, kabullenmeye karşı duran, eleştiren, hicveden, ironi yapan, hep genç ama bilge, bize düşünmeyi öğreten, düşlemeyi öneren, çalkantılı hayallerin kucağına atan, yüzleşmelerimize tuzak kuran ve bizi her halükârda iyileştiren sanat, hiçbir süreçte kimsesiz kalmamıştır.

Prof. Fuat Acaroğlu

*Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi
Resim Bölümü Öğretim Üyesi*

THE WEDDING AT CANA

1303-1306

GIOTTO DI
BONDONE
1267-1337
İTALYA

Rönesans'ın yaratıcılarından Giotto di Bondone, ölümünden sonra yıllarca tarih sayfalarında kalacak kadar yetenekli bir ressam olarak anıldı. İtalyan tarzını stilize etmesi ve Bizans sanatını resimlerinde harmanlaması, başarısının asıl sebebi oldu. Kendi kişiliğini sanatına yansıtan ilk sanatçılardan biri. Sanatçı, İncil'den aldığı sahneleri, insan psikolojisini ve duygularını, doğallıkla buluşturarak resimlerine hayat verdi. En büyük eseri kabul edilen 'The Arena Chapel-The Wedding at Cana'da bir mucize yaratan Giotto, İsa ve Meryem'in hayatlarını konu alan fresklerini bölümler halinde duvara çizdi. Resimleri izleyenlerin, gerçek bir olayın içindeymiş gibi hissetmelerini sağladı. 'The Wedding at Cana', insan yüzlerine ifade katılan ilk eserdir.

Akımı

Rönesans

Diğer önemli eserleri

Madonna and Child, Ognissanti Madonna

Etkilendiği isimler

Cimabue, Pietro Cavallini

*Giotto di Bondone, The Arena Chapel - The Wedding at Cana,
1303-1306, fresco, 185x200cm, Arena Chapel, Padova*

THE TRIBUTE MONEY

1425-1427

**TOMMASO
MASACCIO**

1401-1428
İTALYA

Tommaso Masaccio, insan vücudunun tüm hatlarına ve kıvrımlarına daha önce görülmemiş bir biçimde hareketlilik kattı. Bu başarısı nedeniyle döneminin en parlak sanatçılarından biri olarak sanat tarihinde yerini aldı. Özel perspektifi, ışıklandırması ve resme kattığı canlılık, eserlerindeki gerçeklik hissini artırdı. Dağınık bir karakteri olmasına karşın, resme olan tutkusunu ve disiplinini hiçbir zaman kaybetmedi. Brancacci Şapeli'ne çizdiği 'The Tribute Money' freskindeki renk canlılığı ve hareketlilik ile gerçekçilik duygusunu hissettirir. Eserde, Floransa okulunda genel olarak kullanılan yaygın ışık tekniği kullanılmıştır ve bütün kompozisyon aydınlıktır.

Akımı

İtalyan Rönesan, Floransa Okulu

Diğer önemli eserleri

The Virgin and Child, The Trinity with the Virgin and St. John

Etkilendiği isimler

Donatello

*Tommaso Masaccio, The Tribute Money, 1425-1427, fresco, 225x598 cm,
Brancacci Şapeli, Santa Maria del Carmine, Floransa*

PORTRET VAN GIOVANNI ARNOLFINI EN ZIJN VROUW 1434

ARNOLFINI'NİN EVLENMESİ

JAN VAN EYCK
1389-1441
HOLLANDA

Dönemin en ünlü sanat okulu olarak bilinen Brugge'de eğitim aldı. Yağlı boya resimleriyle ünlenen Flaman ressam, kısa sürede Rönesans döneminin önemli sanatçılarından oldu. Renkleri kullanma biçimiyle adından söz ettiren sanatçı, portre ve dinsel konulu resimlerde ön plana çıktı. Orta Çağ sanatçılarından sıyrılarak, yağlı boya tekniğini geliştirdiği ve bu teknikte çığır açtığı bilinir. Portredeki başarısı ve reçine üzerine boya dökerek elde ettiği renkler sayesinde kısa sürede üne kavuştu. Eserleri ekspresyonizmin etkisinde kaldı. Özellikle portrelerindeki detaycı yanı, ressamı ustalar arasına taşıdı. En ünlü tablosu 'Arnolfini'nin Evlenmesi', resim tarihi açısından da bir ilk olma özelliğine sahiptir. Arnolfini çiftini resimlediği tablo, evlenme anının resmedilmesi nedeniyle, bir nevi 'evlilik cüzdanı' niteliğindedir. Eseri bu kadar önemli kılan detay ise ayna. Duvardaki ayna, müthiş bir akis tekniğiyle anı derinleştirmek için kullanılmış. Aynaya dikkatlice bakıldığında, Van Eyck'ın da resmin içinde olduğu görülür. Ressam, kendini 'an'a dâhil ederek, resim sanatına farklı bir boyut kazandırdı.

Akımı

Rönesans, Brugge Okulu

Diğer önemli eserleri

Meryem Kilisede, Timotheus

Etkilendiği isimler

Hubert van Eyck

Jan van Eyck, Arnolfini'nin Evlenmesi, 1434, meşe üzerine yağlı boya, 81.8x59.7 cm, Ulusal Galeri, Londra

TUIN DER LUSTEN 1480-1490

ZEVKLER BAHÇESİ

**HIERONYMUS
BOSCH**
1450-1516
HOLLANDA

Rönesans'ın Kuzey'deki temsilcilerinden biri olarak tarihe geçti. Tüm yapıtlarını, dönemin kralları ve asilleri satın aldı. Muhteşem alegorik, mistik ve fantastik işlere imza attı. Tablolarında melekler ve şeytanlar, canavarlar ya da gerçeküstü, hiç görülmemiş, resmedilmemiş yaratıklar çizdi. Yaşadığı döneme göre farklı tarzı olmasına rağmen, sonraki kuşaklarda anlaşılacak sürrealizm akımının öncüsü oldu. Sigmund Freud eserlerini incelediğinde, Bosch'un gece kâbuslarını ahşap üzerine resmettiğini savundu. Kendi hayatında karamsar olmasına ve acı dolu bir dünyada yaşadığına inanmasına karşın, resimlerinde müthiş bir renklilik ve mutlu ifade insanları yansıttı. Sanat tarihine eşsizliğiyle geçen 'Zevkler Bahçesi' adlı eserinde, bütün kuralları yıkarasına resmettiği çıplak insanların keyifli anlarını, fantastik bir öykü içinde verdi. Tabloda, bir yanda dünya nimetlerinden zevk alan insanlar, diğer yanda günahları yüzünden cezalandırılanlar dikkat çekiyor. Tablo aynı zamanda Orta Çağ insanında hakim olan karabasan ve ölüm düşüncesine de vurgu yapıyor.

Akımı

Rönesans

Diğer önemli eserleri

The Temptation of St. Anthony, Last Judgement

Etkilendiği isimler

Jan van Aken (dedesi), Anton van Aken (babası)

*Hieronymus Bosch, Zevkler Bahçesi, 1480-1490, ahşap üzerine yağlı boya,
220x195 cm, Prado Ulusal Müzesi, Madrid*

BIRTH OF VENUS 1485

VENÜS'ÜN DOĞUŞU

**SANDRO
BOTTICELLI**
1445-1510
İTALYA

'Küçük Fıçı' lakabıyla anılan ünlü İtalyan ressam Botticelli, Fra Lippo Lippi'nin yanında resim ve geometri dersleri aldı. Yeteneği sayesinde, 1480'de, Sistina Şapeli'nde, kendi fresklerini çizmeye başladı. İlk çalışmalarında dinsel, mitolojik ve alegorik etki görülse de, Botticelli, aslında güzelliğe tutkun bir sanatçı olarak ön plana çıktı. Çevresi tarafından da bilinen kaygılı mizacı, sanatına yön vermesinde etkili oldu. Döneminin sanatçılarından, tablolarındaki zengin ayrıntıları, uzun boylu ve ciddi insan ifadeleri ile fark yaratmayı başardı. 1485'te yaptığı 'Venüs'ün Doğuşu' adlı eseriyle, kariyerinde üst basamaklara tırmandı. Yapıtta, tanrıça Venüs'ün bir deniz kabuğundan doğduğu ve çıplak güzelliğiyle etrafındakileri büyülediği an resmedilir. Botticelli'nin Venüs tasviri, diğer sanatçılardan farklı olarak biraz erotiktir. Göğsünü ve cinsel organını tam kapatamamış olması dikkat çekicidir. Bu kapatma biçimi sonra birçok heykeltıraş tarafından taklit edildi. Sanatçının diğer eserlerinden bazılarının yakıldığı, ancak yasak olmasına rağmen pagan etkisi taşıdığı açıkça görülen bu eserine dokunulmadığı bilinir.

Akımı

Floransa Okulu, Rönesans

Diğer önemli eserleri

Venüs ve Mars, İlkbahar, Müneccim Kralların Tapınması

Etkilendiği isimler

Filippo Lippi, Andrea del Verrochio

*Sandro Botticelli, Venüs'ün Doğuşu, 1485, tuval üzerine tempera,
184.5X285.5 cm, Galleria degli Uffizi, Floransa*

MONA LISA

1503-1506

LEONARDO
DA VINCI

1452-1519

ITALYA

Floransalı dâhi Leonardo da Vinci, Rönesans'ın en iyi ressamlarından biri olarak kabul görür. Kesin olmamakla beraber Verrocchio'dan eğitim aldığı söylenir. 1482'de Milano'ya taşındığında Dük Sforza için çalışmaya başladı. Sanatçı, fresk teknikleri ve kompozisyonu işleme biçimiyle diğer sanatçılardan sıyrılmayı başardı. Biraz dağınık bir karaktere sahip olması, birçok eserini yarıda bırakmasına neden oldu. Yalnızca resimle yetinmeyip heykel, matematik ve anatomi gibi birçok farklı alanda da ivme kaydetti. Uzun yıllar İtalya'da bir seyyah gibi dolaşan da Vinci, birçok kral ve asil için resimler yaptı. Üstün zekâsı ve hemen her şeye merak salması, sanatının çeşitliliğine ilham verdi. Resim konusunda o kadar ustalaştı ki, 1503-1506 yılları arasında yaptığı 'Mona Lisa' tablosu hemen herkesten tam not aldı. Mona Lisa'nın yüzündeki hem mutlu hem de hüzünlü ifadenin sırrı, bugün bile tam anlamıyla çözülebilmemiş değil. Portrede oturur halde görünen Lisa Gherardini sfumato tekniğiyle (renk ve tonlar arasında yumuşak geçişleri sağlayan gölgeleme yöntemi) resmedilmiştir. Bu tekniği ilk kez da Vinci kullanmıştır.

Akımı

Rönesans

Diğer önemli eserleri

Son Yemek, Portrait of Cecilia Gallerani, La Belle Ferroniere

Etkilendiği isimler

Verrocchio

*Leonardo Da Vinci, Mona Lisa, 1503-1506,
kavak ağacı üzerine yağlı boya, 77x53 cm, Louvre Müzesi, Paris*

SCHOOL OF ATHENS 1510

ATİNA OKULU

**RAFFAELLO
SANZIO**
1483-1520
İTALYA

İtalyan Rönesansı'nın önemli ressamlarından Raffaello Sanzio, ilk eğitimini Urbino Kontu'nun saray ressamı olan babasının atölyesinde aldı. Sonra Perugino'nun yanına çırak olarak girdi. 16 yaşında yaptığı 'Havva'nın Yaratılışı' ve 'Trinite' tablolarıyla dikkat çekti. 1504'te Floransa'ya taşınan sanatçı, en ünlü eserlerinden 'Bakire ve Çocuk'u burada tamamladı. Genç yaşta bu denli yetenekli olması sayesinde ünü hızla yayıldı ve Papa Julius tarafından Roma'ya davet edilerek, Vatikan Sarayı'nın ressamlarından oldu. Michelangelo ve da Vinci'nin figürlerinden ve kompozisyonlarından etkilendi. Resmettiği teolojik, felsefi ve lirik tablolarda hep bir sakinlik hâkimdir. Raffaello, kariyerindeki en önemli eseri 'Atina Okulu' freskinde, eski Yunan filozoflarını tasvir eder. Tam ortada yan yana Eflatun, Aristo ve Sokrates bulunur. İdealar dünyasından mutlak düşünceye kadar felsefenin büyük argümanlarının içinde saklandığı eserde ressam, sanat çevresine rüştünü ispat etti. Raffaello, 37 yaşında soğuk algınlığından hayatını kaybetti.

Akımı

Rönesans

Diğer önemli eserleri

The Triumph of Galatea, The Sistine Madonna

Etkilendiği isimler

Pietro Perugino, Leonardo Da Vinci, Michelangelo

*Raffaello Sanzio, Atina Okulu, 1510, fresk, 500x770 cm,
Stanza Della Segnatura, Vatikan Sarayı, Roma*

CREATION OF ADAM 1511

ADEM'İN YARATILIŞI

**MICHELANGELO
BUONARROTI**

1475-1564

İTALYA

Rönesansın ve maniyerizmin (özenticilik) büyük sanatçısı, ressam, mimar ve heykeltıraş Michelangelo, Ghirlandaio Kardeşler'den dersler aldı. Çok geçmeden önemli bir yetenek olduğu fark edilen sanatçı, 1490'da Floransa'nın hükümdarı Lorenzo De Medici için heykeller yapmaya başladı. Rüştünü kanıtladığı ünlü eseri 'Davut' heykelini yaptığında 26 yaşındaydı. İnsan formunu her açıdan yeniden yaratmak için, kadvralar üzerinde çalıştığı bilinir. İdealleşmiş insan boyutuna ulaşma arzusu, onu insan tasvir ettiği resimlerde benzersiz kıldı. Klasik dönemden izler taşımasına rağmen, Rönesans'a büyük bir katkı sağlayan ressam, derinlikte perspektif olgusunu, kendi tarzını katarak özel bir yere oturtmuştur. Kendini heykeltıraş olarak tanımlayan Michelangelo'nun en önemli eserlerinden 'Adem'in Yaratılışı', yaratılış efsanesindeki büyük ayrılmayı ve birbirine ancak parmak ucu kadar yakın ama bir o kadar ayrı düşmüş Tanrı ve Adem'in hikâyesini konu alır. Hristiyanlıkta Tanrı'nın Adem'e hayat üflemesinin betimlendiği sahnede, bir birine değen işaret parmakları, Tanrı'nın Adem'i kendi suretinden yarattığına gönderme yapar.

Akımı

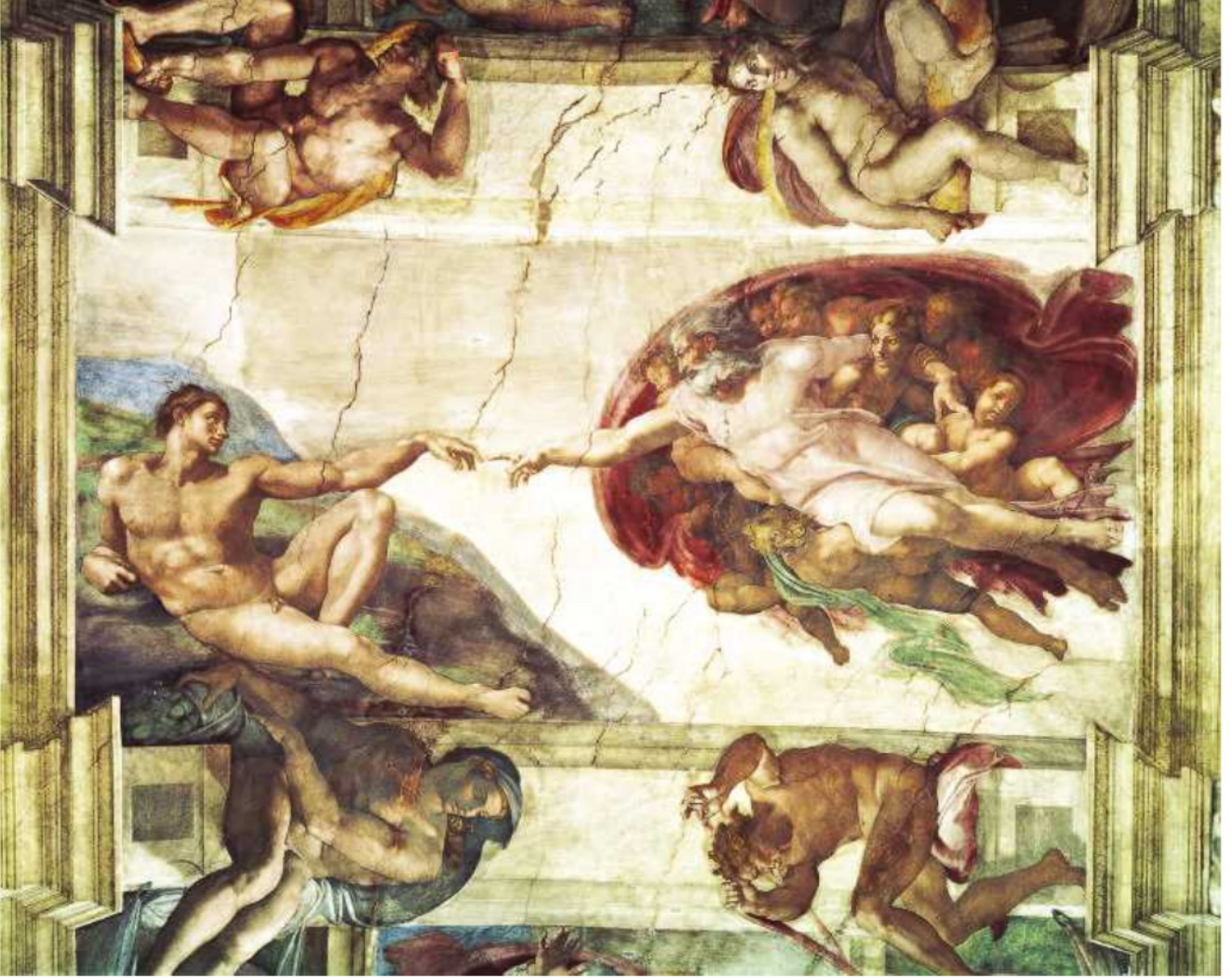
Rönesans, maniyerizm

Diğer önemli eserleri

Tufan, Cascina Savaşı

Etkilendiği isimler

Ghirlandaio Kardeşler, Giotto, Masaccio

*Michelangelo, Adem'in Yaratılışı, 1511, tavan freski, 480x230 cm,
Sistina Şapeli, Vatikan, Roma*

VENUS AND ADONIS 1553

VENÜS VE ADONIS

**TIZIANO
VECELLIO**
1477-1576
İTALYA

Dinsel ve mitolojik sahneleri tasvir ettiği resimleri Tiziano'nun, başarısına başarı kattı. İlk dönemlerinde mozaik sanatıyla ilgilense de, Bellini kardeşlerin atölyesine girince yağlı boya resimlere yoğunlaştı. 1510'da, Padova'da yaptığı büyük freskler sayesinde Venedik Cumhuriyeti'nin baş ressamı olarak işe alındı. Bir yere bağlı kalmayı sevmeyişinden, sürekli seyahat ederek gözlemler yaptı. Çalışmalarında tarihi sahneler, mitoloji ve aşk başrol oynadı. En ünlü tablolarından 'Venüs ve Adonis'; Adonis'in, Venüs'ü terk ediş efsanesini konu alır. Venüs, köpekleriyle beraber gitmeye çalışan genç Adonis'i engellemeye çalışırken resmedilir. Efsaneye göre aşık olduğu Tanrı Adonis'i durdurmaya çalışan Venüs'ün çıplak bedeni ilgi çekicidir. Tabloda sadakati simgelemek için köpek figürü kullanan ressam, hemen ağacın dibinde uyuyan ve bu dramatik ayrılıştan habersiz bir meleğe de dikkat çeker.

Akım

Rönesans

Diğer önemli eserleri

*Baccus and Ariadne, Man with a Glove,
Sacred and Profane Love*

Etkilendiği isimler

Bellini, Giorgione

*Tiziano Vecellio, Venüs ve Adonis, 1553, tuval üzerine yağlı boya,
186x207 cm, Prado Müzesi, Madrid*

VIEW OF TOLEDO

1595-1600

EL GRECO
1541-1614
İSPANYA

'El Greco' (Yunan) lakabıyla ün salan Dominikos Theotokopoulos, aynı zamanda mimar ve heykeltıraştı. Bizans geleneksel sanatını öğrendi. İtalya'ya gittiğinde Tiziano ve Tintoretto'nun atölyelerinde çalıştı. Bir süre sonra köklerinin olduğu yere dönmeye karar veren sanatçı, Toledo'ya yerleşti ve en önemli eserlerini burada verdi. İlk yapıtlarında, Venedik üslubu görülse de, İspanya'da daha karakteristik fırça darbeleri, özel figürler ve çarpıcı renk geçişleri yakaladı. Dinsel sahneleri anlatışı ve doğal vurguları, sanatçıyı özel kılan sebepler oldu. Dışavurumculuğun ve kübizmin öncüsü olarak tanınan El Greco'nun en ünlü tablolarından 'View of Toledo', renklerin kullanılması ve fırça darbeleriyle sanatçının özel bir yere taşınmasında önemli bir rol oynadı. San Servando Kalesi, arkasında bulunan tepeyle keskin ve karşıt renklerde resmedilmiştir. Konu edilen kale, Toledo kentinin özgürlüğünü kazanmasındaki özel yeriyle tanınır.

Akımı

İspanyol Okulu

Diğer önemli eserleri

Orgaz Kontu'nun Toprağa Verilişi, İsa'nın Vaftizi

Etkilendiği isimler

Tiziano, Tintoretto

*El Greco, View of Toledo, 1600-1610, tuval üzerine yağlı boya,
121.3 x 108.6 cm, Metropolitan Museum of Art, New York*

THE DEATH OF VIRGIN 1601-1605

MERYEM'İN ÖLÜMÜ

**MICHELANGELO
MERISI DA
CARAVAGGIO**
1571-1610
İTALYA

Soyadını, doğduğu köyden alan İtalyan ressam Caravaggio, Roma'ya gitmeden önce Milano ve Venedik'te eğitim aldı. Işık ve gölge kullanımı ile barok akımının en özgün sanatçılarından oldu. İlk eserlerini, Lotto ve Savoldo gibi sanatçılardan etkilenecek yapıtı. Bir dönem Tiziano'dan eğitim aldı ve bu yolla Venedik Okulu ile ilişki kurdu. Roma'da kaldığı sırada daha çok, başta kendininki olmak üzere portreler, ölü doğa ve meyve resimleri yaptı. Doğalcılığın yanı sıra ışık ve renklerinde, neredeyse realizm akımının etkileri görülür. Son dönem eserlerinde dinsel sahneleri resmetti. Tam bir ustalık meyvesi olan 'Meryem'in Ölümü' tablosu, Caravaggio'nun ışık ve gölge konusunda dâhiyane olduğunun ve resimsel düzlemi, dramatik bir stilde ele alışının göstergesidir. 'Meryem'in Ölümü'nde ressamın çağdaşlarından farklı olarak gölgelere önem vermesi, dramatik anı tıpkı bir teatral sahne gibi algılaması tabloyu önemli kılar.

Akımı
Barok

Diğer önemli eserleri
Christ at Emmaus, The Card Players

Etkilendiği isimler
Annibale Carracci

Michelangelo Merisi da Caravaggio, The Death of Virgin, 1601-1605, tuval üzerine yağlı boya, 369x245 cm, Louvre Müzesi, Paris

THE RAPE OF THE DAUGHTERS OF LEUCIPPUS 1618

LEUCCIPUS'UN KIZLARININ KAÇIRILIŞI

**PETER PAUL
RUBENS**
1577-1640
HOLLANDA

Sanatçı, belli aralıklarla Tobias Verhaecht, Adam Van Noort ve Otto Vaenius gibi öğretmenlerden ders aldı. İtalya ve İspanya'ya seyahatlere çıktı, bazı kiliselerde resim yapma fırsatı buldu. İtalya'da yakından incelediği Michelangelo ve Tiziano'nun eserlerinden etkilendi. Zamanla yeteneğini geliştiren ve aynı zamanda bir sanat taciri olan Rubens, çok geçmeden barok tarzının ünlü ressamı arasına girdi. Birçok zengin tüccarın ve soylunun portrelerini yaparak, tanınırlığını artırdı. Portrelerin yanı sıra, manzara resimlerini ve tarihsel olayları tuvaline taşımaktan geri kalmadı. Sadece Rubens'in değil, barok tarzının da başyapıtı kabul edilen 'Leucippus'un Kızlarının Kaçırılışı' tablosunda, iki atın güç gösterisi olarak şahlanıyor olması, ressamın göndermelerinin inceliğine işaret eder.

Akımı

Flaman Barok

Diğer önemli eserleri

Samson and Delilah, The Descent From the Cross, Peace and War

Etkilendiği isimler

Tobias Verhaecht, Adam Van Noort

Peter Paul Rubens, Leucippus'un Kızlarının Kaçırılışı, 1618, tuval üzerine yağlı boya, 224x210.5 cm, Alte Pinakothek, Münih

THE NIGHT WATCH 1642

GECE BEKÇİLERİ

HARMENSZ
VAN RIJN
REMBRANDT
1606-1669
HOLLANDA

Hollanda'nın önemli ressamlarından Harmensz van Rijn Rembrandt, birçok sanatçının yanında eğitim aldı. Pieter Lastman ve atölyesini paylaştığı Jan Lievens'ten etkilendiği biliniyor. 1630'ların başında Amsterdam'a yerleşen sanatçı, yaptığı başarılı portrelerle önemli bir gruba hitap etmeye başladı. Dönemindeki sanatçılardan farklı olarak, geçmişini değil, devam eden hayatların hikâyesini resmetmeye çalıştı. Tutkulu ve meraklı bir karakteri olması, onu farklı konuların resmini yapmaya itti. Tuval üzerine yağlı boya ile resmettiği 'Dr. Tulp'un Anatomi Dersi', çevresinde şaşkınlık yarattı. En ünlü eseri 'Gece Bekçileri' ise kalabalığın içinde dinamik ve hareketli bir grup portresi olarak dikkat çeker. Yüzbaşı Frans Banning Cocq ve Teğmen Willem van Ruytenbuch komutasındaki şehir muhafızlarının gece devriyesinin anlatıldığı tablonun en önemli özelliği, ışık oyunları sayesinde esrarlı bir hava yaratılmış olmasıdır. Tabloda, Barok tarzın en önemli özelliklerinden ışık gölge karşıtlığının, ressam tarafından ustaca kullanılması sayesinde, tüm figürler canlıymış gibi algılanır.

Akımı
Barok

Diğer önemli eserleri
Saskia ile Kendi Portresi, Dr. Tulp'un Anatomi Dersi

Etkilendiği isimler
Pieter Lastman, Jan Lievens, Rubens

*Harmensz van Rijn Rembrandt, Gece Bekçileri, 1642,
tuval üzerine yağlı boya, 359x348 cm, Rijks Müzesi, Amsterdam.*

LAS MENINAS 1656

NEDİMELER

**DIEGO
VELAZQUEZ**
1599-1660
İSPANYA

Felsefe, dil eğitimi ve resim dersleri aldı. İlk öğretmeni Herera oldu, sonra Pacheco'nun yanında eğitim gördü. İki öğretmeninden de etkilenen Velazquez, Kral IV Felipe'nin sarayına ressam olarak atandı ve İspanyol kralın dostluğunu kazandı. Yaptığı portrelerle adından söz ettiren ressamın, ışık oyunları ve tablolarında yarattığı atmosfer, genç İspanyol sanatçılara ilham verdi. Bodegon türünde eserleriyle dikkat çeken Velazquez'in en ünlü tablosu 'Las Meninas', şaşırtıcı bir özelliğe sahiptir. Tablosunda, kendini de resmedilenler arasına yerleştiren Valezquez, yaptığı oyunla gizemli bir hava yaratmayı başarır. Kral IV. Felipe'nin kızı Margarita ve hizmetçileri, resmi yapan Velazquez'in yanında konumlanır. Kral ve kraliçenin ise arka tarafa yerleştirilmiş bir aynadan yansıması görülmektedir. Böylece resim, ayna objesi sayesinde, dışarıdakini içeriye dâhil etmektedir. Resmin yapıldığı anın resmedilmesi ressamı unutulmaz kılmıştır. Valezquez'in, Batı resmine farklı mekân yorumlarıyla kattığı eserler, dikkat çekicidir.

Akımı

İspanyol Okulu, barok

Diğer önemli eserleri

The Tapestry Weavers, Venus and Cupid

Etkilendiği isimler

Fransisco Pacheco

*Diego Velazquez, Las Meninas, 1656,
tuval üzerine yağlı boya, Prado Ulusal Müzesi, Madrid*

GIRL WITH A PEARL EARRING 1665

İNCİ KÜPELİ KIZ

JOHANNES
VERMEER
1632-1675
HOLLANDA

Johannes Vermeer'in ünü, ölümünden sonra dünyaya yayıldı. Yaşadığı sürece şehir dışına çıkamayan sanatçı, hakkında fazla bilgi olmamasına rağmen, laciverttaşı gibi pahalı boyaları kullanmasıyla tanındı. Pointillé adı verilen özel bir teknikle resim yapmayı tercih eden sanatçı, yaşadığından daha kusursuz bir dünyayı ve aşk temasını eserlerine konu etti. Tablolarında, köylü bir kızdaki, zenginlerin şaşaalı hayatına kadar, yaşadığı çevreye dair her ayrıntı görülür. 'Kuzey'in Mona Lisa'sı' olarak adlandırılan en başarılı eseri 'İnci Küpeli Kız' tablosundaki genç kızın masumiyeti ve bakışlarındaki etkileyicilik, ressamın başarısını artırdı. Tablonun ana objesi inci küpe ön plana çıkarken, ressamın tablolarında eksik olmayan mavi ve sarı renkteki örtü dikkat çeker.

Akımı
Barok

Diğer önemli eserleri
Lady Seated at a Virginal, The Painter in This Studio, View Of Delft

Etkilendiği isimler
Carel Fabritius

*Johannes Vermeer; İnci Küpeli Kız, 1665, tuval üzerine yağlı boya,
44.5x39 cm, Mauritshuis, Lahey*

THE SWING 1767

SALINCAK

**JEAN HONORE
FRAGONARD**
1732-1806
FRANSA

Chardin'den dersler alarak kendini yetiştirdi. 1752'de 'Büyük Roma Ödülü'nü aldı. Hollandalı birçok ustadan esinlenmesine rağmen, özgünlüğünü hiçbir zaman kaybetmedi. Eserlerinde, erotizm, toplumsal düzendeki çarpıklıklar, 'an'ın resmi ya da aldatma gibi güncel temaları işledi. Değişik ortamlarda çocukları resmetmesiyle ve çıplak kadın tablolarıyla dikkat çekti. Yağlı boya tekniğiyle çalışan sanatçı, La Fontaine'in birçok masalını da betimledi. Fragonard'ı belli bir kalıba koymak zor olmakla beraber ressam, gittiği yerlerden etkilendi. İtalya'ya yaptığı yolculuklar sırasında Venedik tarzından, Hollanda'da yaşadığı dönemde ise çevresindeki sanatçılardan esinlendi. Buna karşın, hızlı fırça vuruşlarına sahip olması, kendi tarzını yakalamasına yardım etti. Tablolarında, bilinen tarihsel sahnelerden çok insanın doğal tarihi yer aldı. 'Çalınmış Öpücük' ve 'Sürgü'nün yanında öne çıkan en önemli tablosu 'Salıncak', halinden memnun bir adamın, salıncakta sallanan genç kızın bacakları arasındaki gizli şeye baktığı anı anlatır. Eserde Fragonard, o dönemin kadınlarının, kabarık elbiseler giymesine karşın iç çamaşırını kullanmayarak, erkekleri kendine bağladığına gönderme yapar.

Akım

Rokoko

Diğer önemli eserleri

The progress of Love, The Bolt, The Love Letter

Etkilendiği isimler

Francoise Boucher, Hubert Robert, Tiepolo

*Jean Honore Fragonard, Salıncak, 1767, tuval üzerine yağlı boya,
81x62.2 cm, Wallace Koleksiyonu, Londra*

THE THIRD OF MAY 1808

3 MAYIS 1808

FRANCISCO
GOYA

1746-1828
İSPANYA

Portrelerle tanınan Goya'nın eserlerinde modern sanatın ilk adımları görülür. Genç yaştan itibaren yaptığı resimlerle takdir kazanan ressam, 40 yaşına geldiğinde Kral IV. Carlos'un emrine girdi ve sarayın baş ressamı olarak birçok eser verdi. Güney İspanya yolculukları sırasında geçirdiği rahatsızlık yüzünden sağır oldu. Mizacı, karamsar ve içe dönük bir hâl aldı. Tablolarında, bunalım, zulüm ve travmaları konu edinmeye başladı. Bu dönemde gözlemci tarafının ağır bastığı eserler ön plana çıktı. Fransız askerlerinin İspanya işgalinden de etkilenen Goya, '3 Mayıs 1808' tablosunda şiddeti ve savaşı resmetti. Eserde, beyaz gömlekli bir İspanyolun, Fransız askerleri tarafından kurşuna dizilişi resmedilir. Yerde, kanlar içinde yatan insanlar vardır. Goya, eserini Fransızların 1808'de Madrid'i işgali sırasında, Napolyon'un askerlerine direnen ve çaresiz kalan İspanyolların anısına resmetmiştir. Tablo, kanlı bir savaşı resmederek, tarihe ışık tuttuğu için önemlidir.

Akımı

Romantizm

Diğer önemli eserleri

Giyinik Maya, Çıplak Maya, Madrid'de 2 Mayıs

Etkilendiği isimler

Anton Raphael Mengs, Tiepolo

*Francisco Goya, 3 Mayıs 1808, 1814, tuval üzerine yağlı boya,
268x347 cm, Prado Ulusal Müzesi, Madrid*

THE WONDERER ABOVE THE SEA OF CLOUDS 1818

BULUTLARIN ÜZERİNDE YOLCULUK

CASPAR DAVID
FRIEDRICH
1774-1840
ALMANYA

Caspar David Freidrich, J. G. Quinstrop'tan dersler alarak resim yeteneğini geliştirdi. 1794'te girdiği Kopenhag Akademi'de dikkat çekti. Okul bittikten sonra Almanya'ya dönerek Dresden'e yerleşti ve hayatının sonuna kadar oradan ayrılmadı. Dramatik sahneleri, karmaşık duyguları ve esrarengiz atmosferleri resmetmesiyle ünlendi. Doğanın hem sakin hem de coşturucu anları tuvaline yansıtan sanatçı, genç Alman ve İskandinav sanatçıları derinden etkiledi. 1824'te Dresden Akademisi'ndeki profesörlüğü sırasında öğrencilerine, formatif figürleri ve romantik akımın inceliklerini aşıladı. Bir dönem eserleri sanat çevrelerince unutulsa da, 1900'lerin başında popülerliğini yeniden kazandı. Sisli bir havada, kayalıkların üzerinde sırtı dönük bir erkeği tasvir ettiği 'Bulutların Üzerinde Yolculuk' tablosu, geleceği düşünen ama önünü sis perdesinden göremeyen birinin hikâyesini anlatır. Tabloda, karmaşık ve belirsiz bir manzaraya bakan erkeğin kendi üzerine düşünüyor olması, hem bu manzara içinde önemsizliğine, hem de dik bir kayalıkta durduğu için, önündeki her şeye vakıf olduğuna gönderme yapar.

Akım

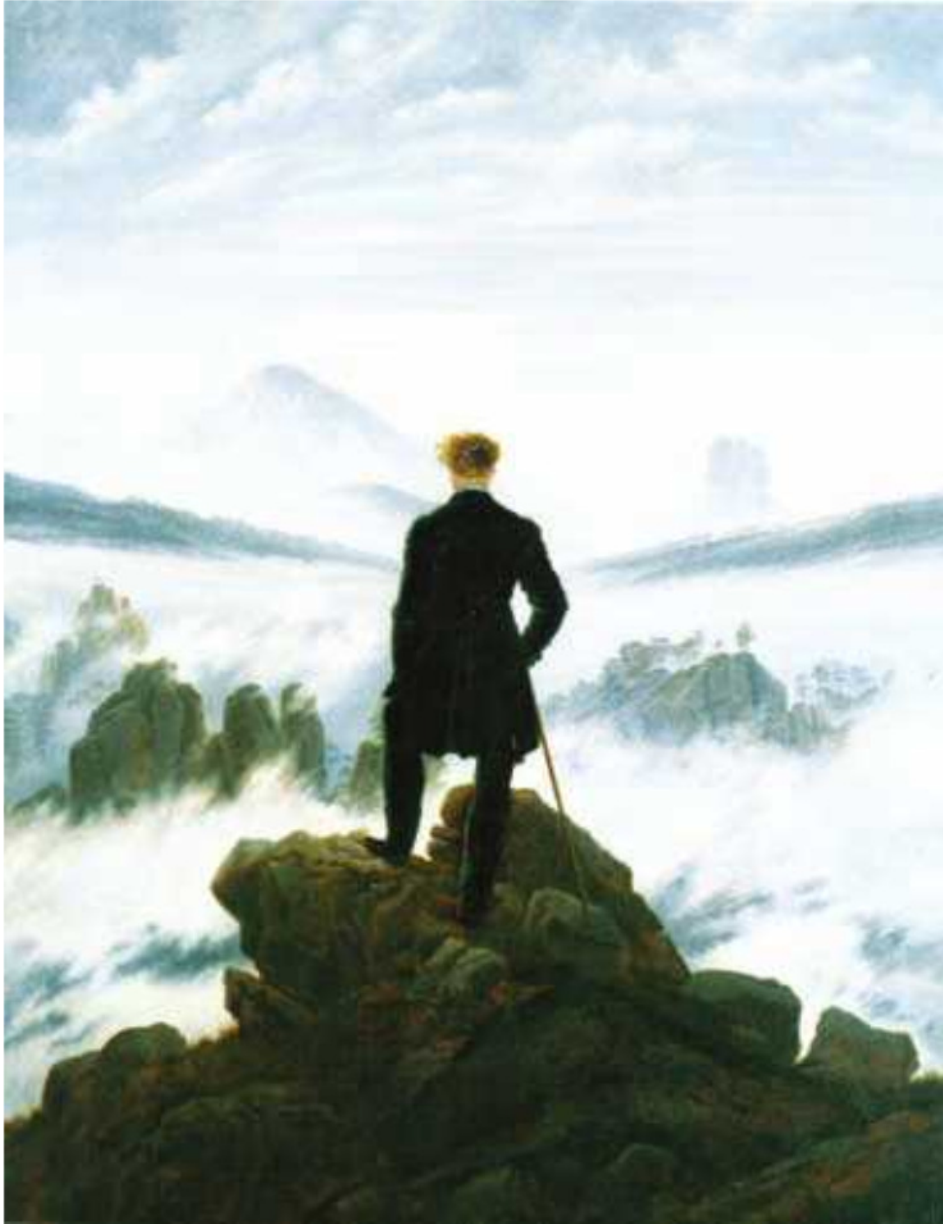
Romantizm

Diğer önemli eserleri

The Wreck of the Hope, The Stages of Life, Graveyard in Snow

Etkilendiği isimler

Albrecht Altdorfer, Turner

Caspar David Friedrich, Bulutların Üzerinde Yolculuk, 1818, tuval üzerine yağlı boya, 98.4x74.8 cm, Kunsthalle Hamburg, Hamburg

THE WHITE HORSE 1819

BEYAZ AT

JOHN
CONSTABLE
1776-1837
İNGİLTERE

Yeteneği ve geçirdiği mutlu çocukluktan edindiği görsel birikimle, 19'uncu yüzyılda yetişmiş en iyi İngiliz manzara ressamlarından biri olan Constable, kendisinden önce gelen sanatçıların gerçeği pek yansıtmayan resimlerine karşın, çevresini ve doğayı olduğu gibi ve canlı resmetmeyi başardı. Bulutlara nerdeyse hareket kazandırdığı ve kullandığı renklerin sıcaklığıyla adeta gerçekmiş gibi algılanan tabloları, ününün yayılmasında etkili oldu. 1799'da Kraliyet Akademisi'ne girdi ve aldığı eğitimi, kendi tarzında boyadığı kesik fırça darbeleri ve renk karışımları ile birleştirerek, kendi üslubunu yakaladı. Ressam, genellikle yüksek tepeler, bulutlu dağlar, ot yığınlarıyla kaplı alanlar gibi İngiltere'nin kırsal alanlarını resmetmeyi tercih etti. Birçok ressam ve düşünür ilham kaynağı olan sanatçı, 1824'te Paris Salonu'nda sergilediği 'Saman Arabası' serisiyle Kraliyet Akademisi üyeliğine getirildi. 1819'da yaptığı 'Beyaz At' adlı eser, sanatçının üslubunu tam olarak ortaya koyar. Hareketli kıvrımlar ve gerçekmiş gibi renklendirdiği sahne ile ressam, sanat tarihine adını yazdırmaya hak kazandı. Tabloda, Suffolk'taki Stour Nehri'nde, suya bakan beyaz bir at, ince resmedilişiyle dikkat çeker.

Akımı

Romantizm

Diğer önemli eserleri

The Hay Wain, Flatford Mill, Salisbury Cathedral

Etkilendiği isimler

Thomas Gainsborough, Jacob van Ruisdael, Claude Lorrain

*John Constable, Beyaz At, 1819, tuval üzerine yağlı boya,
131.4x188.3 cm, Frick Koleksiyonu, New York*

RAIN, STEAM AND SPEED 1844

YAĞMUR, BUHAR VE HIZ

JOSEPH
MALLORD
WILLIAM
TURNER
1775-1851
İNGİLTERE

Joseph Mallord William Turner, 1789'da Kraliyet Akademisi'ni bitirdikten sonra İngiltere'yi gezdi ve seyahatleri sırasında onlarca deftere, hem notlar aldı hem küçük çizimler yaptı. Çalışmalarının ilk meyvelerinde, suluboya ve yağlı boya kullanmasına rağmen sonunda yağlı boyada kendini bulduğunu anladı. 1819'da İtalya'ya yaptığı ilk seyahatten sonraki bazı eserlerinde klasik döneme ait izler bulunur. 'Rain, Steam and Speed' adlı eserinde ise empresyonizmin ilk izleri görülür. Geride, 300'den fazla yağlıboya eser bırakan İngiliz ressam, modern resmin de öncüsü kabul edilir. En ünlü tablosu olarak bilinen 'Rain, Steam and Speed'de, Büyük Batı Tren Yolu'nu resmeden sanatçı, sanayi devriminden sonra değişen ve hızla farklı bir yöne giden topluma bir gönderme yapar. Belli belirsiz resmedilen tren, buhar, hız ve yağmurun arasında flulaşarak yol alır.

Akımı

Romantizm

Diğer önemli eserleri

Norham Castle, Sunrise with Sea Monsters

Etkilendiği isimler

Claude Lorrain

*J.M.W. Turner, Rain, Steam and Speed, The Great Western Railway, 1844,
tuval üzerine yağlı boya, 91x121.8 cm, Ulusal Galeri, Londra*

TWO WOMEN CHATTING BY THE SEA 1856

DENİZE KARŞI SOHBET EDEN İKİ KADIN

**CAMILLE
PISSARRO**
1830-1947
FRANSA

Empresyonizm akımının en önemli isimlerinden biri olarak anılan Camille Pissarro, Paris'te eğitim gördü. 1855'te, Fransa'ya tamamen yerleşmeden önce Venezüella'yı keşfetmeye gitti. Bir sergide tanıştığı Corot'dan çok etkilendi. Sanat okulu Académie Suisse'te eğitim gördüğü sırada Monet ile tanıştı ve onun sayesinde empresyonistlerin bir araya geldiği 'Cafe Guerbois'de, gruba katılan yeni bir halka olarak takdim edildi. 1870-1872 yılları arasında sıkı dostlukları olan Pissarro ve Monet'nin yolları, Fransa-Prusya Savaşı'nın patlak vermesi üzerine ayrıldı. Tıpkı bir guru gibi, peşinde dolaşan öğrencileri oldu ve gruplara hitap etti. 1880'lerin ortasında Seurat'ın yeni-ekspresyonizmiyle flört eden ressam, kendi tekniğinden uzaklayarak yeni bir yaklaşım benimsedi. İleriki yıllarda, gözündeki rahatsızlık yüzünden daha fazla resimle ilgilenemedi. Fransa köy ve şehir hayatı ile manzara resimleri yapan Pissarro'nun ünlü tablosu 'Denize Karşı Sohbet Eden İki Kadın'da, renk geçişleri dikkat çeker.

Akımı

Empresyonizm

Diğer önemli eserleri

View of Pontoise, A Road in Louveciennes, Red Roofs

Etkilendiği isimler

Corot, Monet, Seurat

*Camille Pissarro, Denize Karşı Sohbet Eden İki Kadın, 1856,
tuval üzerine yağlı boya, 27.7x 41 cm, Ulusal Sanat Galerisi, Washington*

LE BAIN TURC 1862

TÜRK HAMAMI

**JEAN AUGUSTE
DOMINIQUE
INGRES**
1780-1867
FRANSA

Fransız Jean Auguste Dominique Ingres, 1797’de Paris’teki Louis David atölyesine girene kadar pek çok ödül kazandı. Yağlı boya ile çalışmayı tercih eden sanatçı, David’den büyük ölçüde etkilendi. Romantizmden hoşlanmamasına rağmen, resimlerinin pek çoğunda romantik öğeler göze çarpar. Flaxman’ın yanındayken Antik Çağ’a ilgi duydu ve büyük olasılıkla neo-klasik tarzdaki eserlerini bu dönemden sonra vermeye başladı. 1806’da İtalya’ya gelerek çalışmalarına devam eden Ingres, serbest çalışmalarının yanında akademik unvana sahip ‘İsa Din Bilginlerinin Arasında’ gibi eserler de verdi. Oryantalizme katkıda bulunan ‘Türk Hamamı’ tablosuyla dikkatleri üzerine topladı. Osmanlı topraklarında hiç bulunmamasına rağmen, bu kadar ustalıkla resmedilen çıplak kadınlarla dolu hamam, bazı çevrelerce alkışlanırken, bazılarınca olumsuz eleştirildi. 25 kadının çıplak biçimde hamam sefası yaptığı eseri, Le Figaro Dergisi ‘19’uncu yüzyılın en erotik resmi’ ilan etti.

Akımı

Yeni klasik, romantizm

Diğer önemli eserleri

Madame Moitessier, The Apotheosis Of Horner

Etkilendiği isimler

David, Raffaello, John Flaxman

*Jean Auguste Dominique Ingres, Le Bain Turc, 1862,
tuval üzerine yağlı boya, 108x108 cm, Louvre Müzesi, Paris*

THE ARTIST'S MOTHER

1871

**JAMES ABBOTT
MCNEILL
WHISTLER**
1834-1903
ABD

Kariyerine asker olarak başlayan ve üç yıl deniz haritacılığı bölümünde profesyonel olarak çalışan Whistler, resme olan ilgisi ağır basınca, ani bir kararla Paris'e yerleşti. Courbet ile tanışma fırsatı yakaladı ve realizmi savunan bir grup ressamın arasına katıldı. Japon tarzında yapılmış tabloların taklitlerini yaptı. Londra'ya taşındı ve kendini İngiliz tarzı bir sanatın ortasında resim yaparken buldu. 'An'ı anlattığı harmoni kompozisyonlarında kullandığı tonlamalarla, kendi tarzını yakalamayı başardı. Duygusal ve ahlak konularının ağır bastığı tabloları, gelecekteki İngiliz sanatçıları derinden etkiledi. Ressamın en bilinen tablosu 'The Artist's Mother', renk geçişleri ve fırça darbeleriyle ön plana çıkar. Baskın renkleri gri, siyah ve beyaz olan tabloda, profilden görünen, elleri dizlerinde ve ayaklarının altında ahşap bir destek bulunan yaşlı bir kadın resmedilir. Resmedilen kadının Victorian tarzı giyimi, ait olduğu döneme bir göndermedir.

Akımı

Realizm

Diğer önemli eserleri

Nocturne in Blue and Gold, Old Battersea Bridge

Etkilendiği isimler

Gustave Courbet

*James Abbott McNeill Whistler, Artist's Mother, 1871,
tuval üzerine yağlı boya, 144.3x165.2 cm, Louvre Müzesi, Paris*

IMPRESSION SUN RISE

1872

CLAUDE MONET

1840-1926

FRANSA

Empresyonizmin en iddialı halkalarından Claude Monet, Jongkind ve Boudin gibi sanatçılardan etkilendi. Cesaretini toplayıp resim yapmaya başlaması, dış dünyayı keşfiyle başladı ve algıladığı dünyayı, empresyonizmin kurallarına uygun biçimde tuvaline taşıdı. Paris'te, henüz öğrenciyken tanıştığı Pissarro, Renoir ve Sisley ile sanatın temel kuralları konusunda fikir alışverişi yapma fırsatı buldu. Usta, fırça darbelerindeki yeteneği sayesinde birçok eser verdi ve 1874-1886 yılları arasında sekiz sergi açtı. Özellikle bir figürü, gün içindeki farklı saatlerde resmetmekle ünlendi. Ressam, ünlü tablosu 'Impression Sun Rise'da, gün doğumunda, Le Havre Limanı'nın görüntüsünü tuvaline taşır. Gecenin maviliğinde, gökyüzünden süzülerek batan portakal renkli güneş, dalgaların üzerinde iz bırakır. Sanatçı, izlenimsel bir havada çizdiği resimde, abartıdan uzak ve mistik objeler yerine, her gün bilinen haliyle limanı anlatır. Gerçeklik kalitesiyle resmedilmiş eserde, olmayan ya da görünmeyen hiçbir şey yoktur.

Akımı

Empresyonizm

Diğer önemli eserleri

Rouen Cathedral: Evening, Day Lilies on the Bank

Etkilendiği isimler

Eugene Boudin, Johan Barthold Jongkind, Pierre Auguste Renoir

*Claude Monet, Impression Sun Rise, 1872, tuval üzerine yağlı boya,
49.5x65 cm, Marmottan Müzesi, Paris*

LA RUE MOSNIER AUX DRAPEAUX

1878

EDOUARD
MANET

1832-1883
FRANSA

Modern konuları resme taşımasıyla 19'uncu yüzyılda ünlenen Manet, empresyonist akımın önde gelen isimlerinden. Couture'ün yanında çıraklık yaptı. 'Kırda Öğle Yemeği' ve 'Olympia' adlı iki eseri, modern sanatın başlaması açısından önemli rol oynadı ve kendisinden sonra gelen genç nesle ilham kaynağı oldu. Parisli bir grup modernistin içinde yer alarak, klasik öğeler ya da konular yerine, değişen ve modernleşen hayatı resme taşıdı. Aslında tam olarak hiçbir zaman empresyonizmin bir parçası olmadı, son dönem çalışmalarında açık yapıt tablolar resmetmeye gayret etti. 'La Rue Mosnier aux Drapeaux' tablosunda, Mosnier Sokağı'nın bayraklar asılmış olağan bir gününü, fotoğraftaki kadar canlı bir ışıklandırma ile anlattı. Eserdeki derinlik hemen göze çarpar, üstelik sokak hareketlidir de. Barış Bayramı olarak 30 Haziran'da Fransa'da yapılan resmi tatilin hemen ardından yapılan tabloda, Fransız bayrakları dikkat çeker. Sokağın binalarının yenilenmiş hali, Endüstri Devrimi'ne de gönderme niteliği taşır.

Akım

Realizm, empresyonizm

Diğer önemli eserleri

A bar at the Folies-Bergere

Etkilendiği isimler

Velazquez, Gustave Courbet

*Edouard Manet, 1878, La Rue Mosnier aux Drapeaux, tuval üzerine yağlı boya,
65.5x81 cm, Getty Müzesi, Los Angeles*

BATHING AT ASNIERES¹⁸⁸⁴

ASNIERES'DE YIKANANLAR

**GEORGES
SEURAT**

1859-1891

FRANSA

Güzel Sanatlar Okulu'nda eğitim gören Georges Seurat, resim sanatına getirdiği yenilik sayesinde, büyük ressamlar arasındaki yerini aldı. Renklerin bölünmesi ve optik karışıma dayalı yeni izlenimciliğin kurucularından oldu. İlk yapıtlarında, Chevreul'ün renk teorilerinden ve klasisizmden etkilense de, sonraki yıllarda kendi özel renk karışımlarını ve fırça darbelerini buldu. Eserlerinde, çoklu bir renk geçişi yakalayarak sanki bir fotoğrafa bakıyormuşçasına canlı anları resmetti. Yaşadığı dönem için çok tercih edilen bir teknik olmamasına rağmen, sonraki nesil için öncü oldu. 'Asnieres'de Yıkananlar' yapıtı, küçük fırça darbeleri kullanılarak yapılan 'balayé' tekniğiyle resmedildi. Ressamın renkleri, çağdaş renk teorisinin de ilk örneklerinden biri kabul edilmesini sağlamıştır. Sanayinin gelişmesiyle ortaya çıkan işçi sınıfının tatil merkezi haline gelen Asnieres'de yüzen ve dinlenen işçileri resmeden Seurat, burjuva ve çalışan takımının farklı zevklerine dikkat çeker.

Akımı

Post empresyonizm

Diğer önemli eserleri

*The Can-Can, Sunday Afternoon on the
Island of the Grande Jatte*

Etkilendiği isimler

Ingres, Eugene Chevreul

Georges Seurat, Asnières'de Yıkananlar, 1884, tuval üzerine yağlı boya, 201x300 cm, Londra Ulusal Galerisi, Londra

LE BARRAGE DE SAINT MAMMES 1885

ALFRED SISLEY
1839-1899
İNGİLTERE

Alfred Sisley, çocukluğunun ilk yıllarında Corot'nun, 1862'de Charles Gleyre'in stüdyosuna kabul edildi. Monet ve Renoir'ın eserleriyle burada tanıştı ve bu iki sanatçıdan da ilham aldı. Ressamın, tablolarında en göze çarpan unsur ışıltandırması oldu. Renkleri birbirine karıştırarak elde ettiği ışık oyunları tablolarının, başka sanatçılarınkinden ayrılmasını sağladı. Bir süre sonra da empresyonizm akımının en sadık sanatçılarından biri haline geldi. Özellikle dış mekân ve manzara resimleri çizen Sisley için Loire Vadisi, Seine ve Thames Nehri önemli temalar arasında yer aldı. Babasının zengin olması, sanatıyla daha fazla ilgilenmesine ve tablolarında kendini geliştirmesine olanak tanıdı. 'Le Barrage de Saint Mammès' (Saint Mammès Barajı) tablosunda Sisley, empresyonizmin en önemli özelliklerinden biri olan aydınlık renkleri kullanmıştır.

Akımı

Empresyonizm

Diğer önemli eserleri

The Bridge at Argenteuil, Snow in Veneux-Nadon

Etkilendiği isimler

Corot, Paul Renoir, Monet, Charles Gleyre

*Alfred Sisley, Le Barrage de Saint Mammes, 1885,
tuval üzerine yağlı boya, 46x55 cm, özel koleksiyon*

VASE WITH TWELVE SUNFLOWERS 1888

VAZODA ON İKİ AYÇİÇEĞİ

VINCENT
VAN GOGH
1853-1890
HOLLANDA

Bazı resimleri ve eskizleri, dünyanın en değerli eserleri arasında yer alan Vincent Van Gogh ilk gençlik yıllarında bir sanat simsarlığı firmasında çalıştı. Öğrenimini yarıda bırakmasına karşın, üstün zekâsı onu resim sanatına yönlendirdi. Resim kariyerine ölümünden 10 yıl kadar önce başladı. Paris'te tanıştığı izlenimcilik akımı, eserlerinde canlı renklere geçiş yapmasını sağladı. Bir süre sonra da kendine özgü tarzını bularak genç nesilleri etkiledi. 10 yıllık kariyeri boyunca, iki bine yakın esere imza attı. En önemli eserlerini ise ölümünden iki yıl kadar önce yaptı. En yakın arkadaşı olarak bilinen Paul Gauguin ile ilişkilerinin bozulması üzerine kulaklarından birini kesti ve giderek bozulan ruh sağlığı intiharına sebep oldu. En ünlü tablolarından biri olan 'Vazoda On İki Ayçiçeği', parlak sarı rengi ve hemen tuvalden çıkacakmış gibi canlı oluşuyla sanatseverlerden tam not aldı. Vazoda görünen 12 ayçiçeği, gerçekliğinden çok, ressamın kendi iç dünyasındaki yansıması olarak tuvale taşındı. Ressamın, sade fon önünde ayçiçeklerine akıcı fırça vuruşlarıyla canlılık kattığı gözlemlenir.

Akımı

Post empresyonizm

Diğer önemli eserleri

The Starry Night, Portrait de Cafe Terrace at Night, The Potato Eaters

Etkilendiği isimler

Paul Gauguin

*Vincent Van Gogh, Vazoda On İki Ayçiçeği, 1888,
tuval üzerine yağlı boya, 91x72 cm, Neue Pinakothek, Münih*

MOULIN ROUGE-LA GOULUE

1891

HENRI
TOULOUSE
LAUTREC
1864-1901
FRANSA

Lautrec'in resme olan yeteneği, küçük yaşlarda çizdiği karikatürlerle fark edildi. Yine küçük yaşlarda, genetik bir hastalığa tutuldu ve ince kemikleri, sürekli kırılan kolları ve bacakları yüzünden çok sıkıntı yaşadı. Hem kısa boylu hem sakat olarak hayatına devam etti. 1882'de sanat eğitimi almak için Paris'e gitti ve kabare sanatçılarını, dansçıları ya da palyaçoları resmetti. Van Gogh ve Emile Bernard gibi sanatçılarla tanışarak empresyonizmin etkisi altına girdi. Bir süre sonra litografi yönündeki yeteneğini keşfetti ve klasik yönden uzak ama poster anlayışına yakın resimler yaptı. Yaşı 17 iken iki binin üzerinde eseri vardı; ancak asıl başarısını, 'Moulin Rouge' müzikholünü anlattığı renkli posteriyile yakaladı. Kankan danslarının yapıldığı Moulin Rouge'un elektrikle aydınlatılmış süslü dekoru, ressamın eserde ampuller resmetmesine ilham verdi. Tablo, empresyonist akımın, Paris gece hayatını anlatan en iyi örneklerinden biri olarak nitelenir.

Akımı

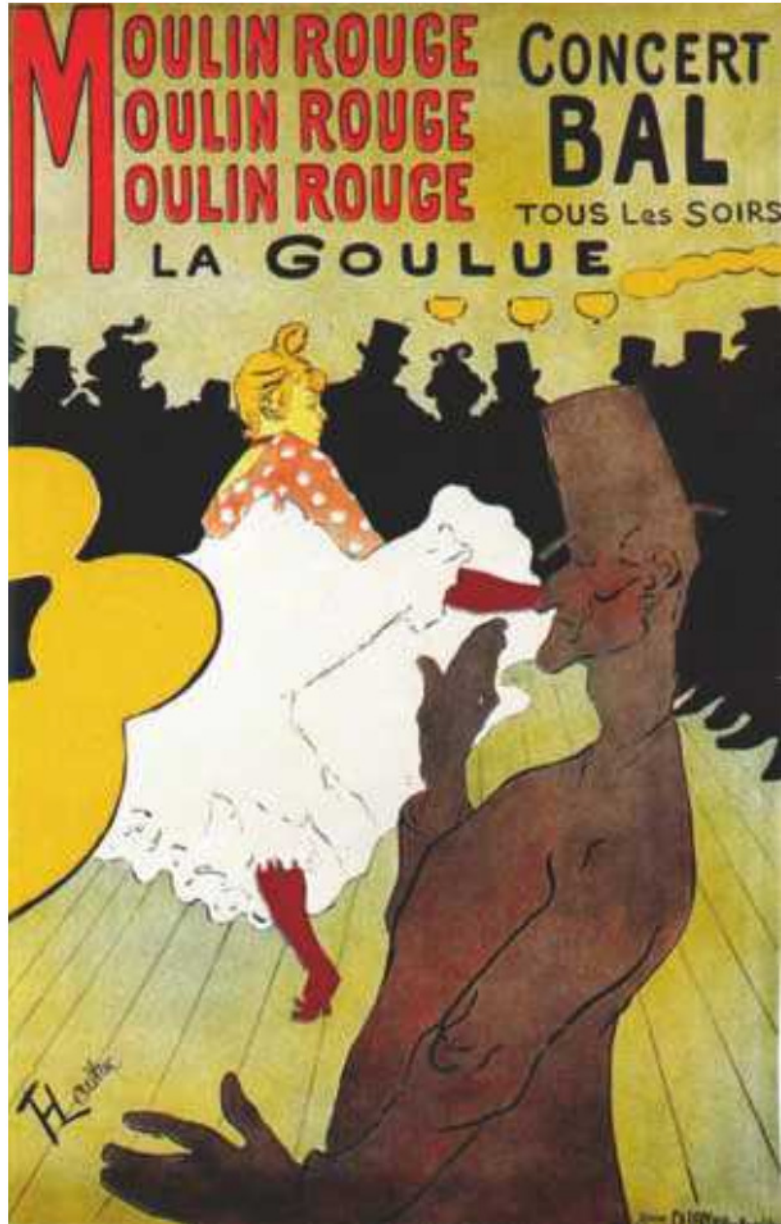
Post empresyonizm

Diğer önemli eserleri

The Bar, At the Races, Jane Avril

Etkilendiği isimler

Degas

Henri Toulouse Lautrec, Moulin Rouge-La Goulue, 1891, dört renk üzerine litografi poster, 191x117, özel koleksiyon

THE SCREAM 1893

ÇIĞLIK

EDVARD MUNCH
1863-1944
NORVEÇ

Norveçli ekspresyonist ressam Edvard Munch, Oslo’da eğitim aldıktan sonra belirli aralıklarla Almanya, İtalya ve Fransa’da yaşadı. Gauguin ve Van Gogh’dan etkilendi; hatta kendinin de en az onlar kadar hastalıklı bir mantığa sahip olduğunu kabul etti. Aslında bu Munch’un sanat hayatına önemli bir katkı sağlayarak eserlerini hayat, aşk ve ölüm arasında dolanan bir üçgende vermesine neden oldu. Çizgileri ve renkleri birbirinin içine geçirerek kullanmasıyla dikkat çekti. İlk dönem eserleri daha karamsar olmasına rağmen yaşamının sonuna doğru yaptığı tablolarda, bu kötümserliğin yerini mutluluk ve umudun aldığı açıkça görülür. En önemli tablosu ‘Çığlık’, korkan, umutsuz ve karamsar bir insanın yüzüne verdiği ifadedeki mükemmelliğiyle dikkat çeker. Doğanın çığlığı olarak da anılan eserde ressam, gün batımı esnasında, trabzanlara yaslanmış insanın, doğanın sesini duyduğu andaki ifadesini resmeder.

Akım

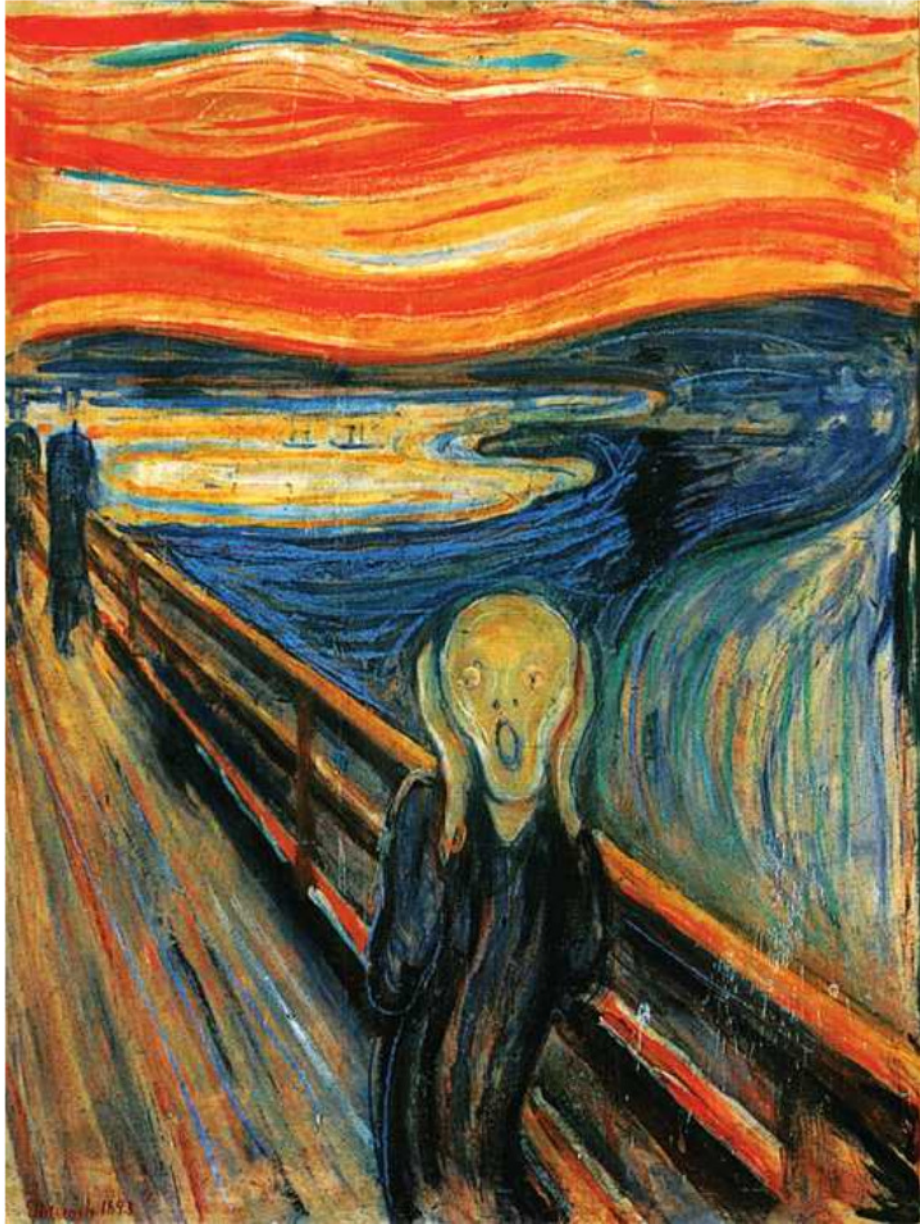
Ekspresyonizm

Diğer önemli eserleri

Puberty, The Dance of Life, The Madonna, Ashes

Etkilendiği isimler

Gauguin, Van Gogh

*Edvard Munch, ığlık, 1893, tuval üzerine yağlı boya,
84x66 cm, Ulusal Galeri, Oslo*

THE CHILD'S BATH

1893

MARY CASSATT

1844-1926

ABD

Mary Cassatt, kendisinde derin izler bırakan iç savaş çıkana kadar Philadelphia'daki Pensilvanya Sanat Akademisi'nde eğitim gördü. Savaştan kaçarak ailesiyle Avrupa'ya gitti, İspanya, İtalya ve Fransa'da eğitimine devam etti. Paris'e yerleşmeden önce Hollanda'da tanıştığı Edgar Degas'dan etkilendi. Domestik konularda çalışmasına yol açan bu etkileşim, Cassatt'ın pastel ve yağlı boya çalışmalarına da yön verdi. Öğretmenlerinden Thomas Eakins'in teknikleri, ressamın kendi stilini yakalamasında etkili oldu. Fransa'daki dört empresyonist kadından biri olan sanatçının, bir annenin kızını yıkadığı sahneyi anlatan ünlü tablosu 'The Child's Bath', resim tarihindeki, geleneksel ev halini anlatan en önemli eserlerden biri oldu. Konusu ve perspektifi Japon resminden esinlenilerek yapılan eserde sanatçı, annelik duygusunu resmeder.

Akımı

Empresyonizm

Diğer önemli eserleri

Mother and Child, Woman Sewing

Etkilendiği isimler

Thomas Eakins, Degas

Mary Cassatt, The Child's Bath, 1893, tuval üzerine yağlı boya, 100.3x66 cm, Art Institute of Chicago

NAVE NAVE MOE

1894

PAUL GAUGUIN

1848-1903

FRANSA

Hayatının büyük bir bölümünü Tahiti’de geçiren Paul Gauguin, 1855’te Fransa’ya döndüğünde bir süre borsada çalıştı ve resme olan tutkusunu hobi olarak devam ettirdi. 1882’de çalıştığı borsa dramatik bir çöküş yaşayınca, hayatının kararını alarak yalnızca resme yöneldi. İlk resimleri empresyonist tarzda olmasına rağmen Pissarro’yla tanıştıktan sonra farklı bir vizyon yakaladı ve daha çok sembolizmin etkisinde eserler verdi. Japon resimlerini incelerken keşfettiği parlaklık, karışık renkler ve özel çizgiler de Gauguin’in kendi tarzını yakalamasında etkili oldu. Eserlerini, Tahiti’den edindiği izlenimleri harmanladığı, özel tarzıyla yorumladı. En önemli tablolarından ‘The Vision after the Serman’, bu dönemin ürünü olarak ön plan çıktı. 1894’te yaptığı başarılı tablosu ‘Nave Nave Moe’, Tahitili iki genç kızın gün ortasındaki en saf halini anlatır. Kullandığı canlı renkler ve resmin doğallığı, ressamın başarısını perçinler. Sentetik teknik kullanan ressamın eserinde iki kız, kompozisyonundan uzak, yapıştırma gibi durur.

Akımı

Post empresyonizm, empresyonizm, sembolizm

Diğer önemli eserleri

Where do We Come From? What are We? Where are We Going To?, Siesta, Ta Matete

Etkilendiği isimler

Camille Pissarro, Emile Bernard, Vincent Van Gogh

*Paul Gauguin, Nave Nave Moe, 1894, tuval üzerine yağlı boya,
74x100 cm, Hermitage, St. Petersburg*

STILL LIFE WITH APPLES

1898

PAUL CEZANNE

1839-1906

FRANSA

Fransız post empresyonizmin öncülerinden Cezanne, hem seyyah hem ressam olarak anıldı. Modern sanatın gelişmesine katkıda bulunduğundan, post empresyonizm anlayışının babası olarak ün yaptı. Hukuk eğitimi aldığı sırada resme olan ilgisi ağır basınca Paris'e, çocukluk arkadaşı Emile Zola'nın yanına gitti. Yetenekli olmasına rağmen tabloları, Paris Salonu (Fransız Güzel Sanatlar Akademisi tarafından kurulan şehirdeki kamuya açık tek sanat sergisi) tarafından reddedildi. Ancak ressam, çalışmalarına ara vermeden devam etti. Kariyeri boyunca özellikle natürmort yapmaktan keyif aldı. Eserlerinde kullandığı siyah, kahverengi, gri renkler ve hüznü hava, fark yaratmasına yardım etti. Sakin ve sessiz bir hayat tercih eden sanatçının, Pissarro ile tanıştıktan sonra eserlerinde canlı ve parlak renkler kullandığı görülür. Derinlik algısını bozması ve perspektif kurallarına uymaması, kübistlere ilham kaynağı olmuştur. 'Still Life with Apples' adlı eseri, lirik dönemine denk gelir ve canlı renkler, ışık yansımalarıyla dikkat çeker. Stüdyoda resmedilmiş, hem geleneksel hem de modern izler taşıyan eserde elmalar tanımlanabilir bir gerçekliktedir. Renkleri ise yanındaki diğer objelere göre değişiklik gösterir.

Akım

Post empresyonizm

Diğer önemli eserleri

Mont Sainte Victorie, Apples and Oranges, The Card Players

Etkilendiği isimler

Delacroix, Courbet, Pissarro

*Paul Cezanne, Still Life with Apples, 1898, tuval üzerine yağlı boya,
68.8x92.7 cm, Modern Sanat Müzesi, New York*

CAUSERIE CHEZ LES FONTAINES: MONSIEUR ET MADAME ARTHUR FONTAINE

1904

EDOUARD
VUILLARD
1868-1940
FRANSA

Paris'teki Julien Akademisi'nde eğitim gören Edouard Vuillard, eğitiminin ardından açtığı atölyeyi Pierre Bonnard ile paylaştı. Serusier'in teorilerinden ve Gauguin'in çalışmalarından etkilendi. 1889'da 'Nabis Sanat'ın üyesi olarak kayıtlara geçti. Sanatçı, aynı zamanda Japon resim anlayışından, çiçek tablolarından ve iç mekân resimlerinden etkilendi. Bu ilgisi, duvar kâğıdı, baskı ve dekoratif işlerle de uğraşmasına yol açtı. Eserlerinde daha çok iç mekânda, insanların en domestik hallerini ve bütünsel bir duyguyu vermeye çalıştı. Son dönem resimleri, çok daha doğal ve gerçek bir fotoğraf havası taşıdı. Anlık duyguların öne çıktığı tablosu 'Causerie chez les Fontaines'de özellikle renkli halı ve en doğal haliyle oda görüntüsü ve sohbet eden bir çift dikkat çeker. Eser, 1904'te Salon d'Automne'da sergilendiğinde ressam, bu çalışmanın en keyifli eseri olduğunu söylemişti.

Akımı

Nabis Sanat

Diğer önemli eserleri

Femme Lisant, Le Soir, Two Schoolboys, Mother and Child

Etkilendiği isimler

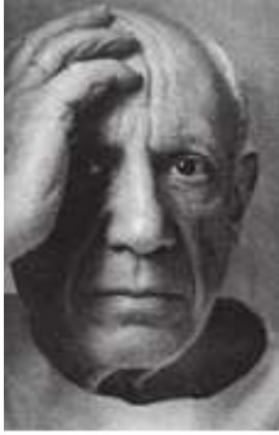
Paul Serusier, Gauguin

Edouard Vuillard, Causerie chez les Fontaines: Monsieur et Madame Arthur Fontaine, 1904, tuval üzerine yağlı boya, 63x62 cm, özel koleksiyon

LES DEMOISELLES D'AVIGNON 1907

AVIGNONLU KADINLAR

PABLO PICASSO
1881-1973
İSPANYA

20'nci yüzyılın en geniş vizyonlu sanatçısı olarak ünlenen Pablo Picasso, ressam, mozaik sanatçısı ve heykeltıraş olarak öne çıktı. Babası, resim öğretmeni olduğu için Picasso'nun yeteneğini hemen fark etti. 1895'te Barcelona Güzel Sanatlar Akademisi'ne kabul edildi. 1900'de gittiği Paris'te ilk dönem eserlerini verdi. Kent yaşamının yanında, sirk palyaçolarını ve akrobatları resmetti. Mavi dönem olarak bilinen evresinden sonra, 1906'da Paris'te gerçekleşen Cezanne retrospektifini görmesi ve Paris'teki primitif sanatla tanışmasıyla kübizmin akımını şekillendirmeye başladı. Üç boyutlu cisimleri bu teknikle iki boyutlu hale getirdi ve onların hem profilden hem de önden görünmesini sağladı. En çarpıcı resimlerinden 'Avignonlu Kadınlar', kübizmin ve modern sanatın başlangıcını simgeler. İnsan yüzünün temsilinin tüm kuralları, bu tabloda yıkılmıştır. Yüzdeki simetrinin reddedildiği eser, arkaik ve primitif sanattan izler taşır.

Akım

Kübizm, sürrealizm, klasik canlandırma

Diğer önemli eserleri

Le Repos, Three Musicians, Guernica

Etkilendiği isimler

Paul Cezanne, Georges Braque, Lautrec

Pablo Picasso, Les Femmes d'Alger (O Version O), 1907, tuval üzerine yağlı boya, 243.9x233.7 cm, Modern Sanatlar Müzesi, New York

THE KISS 1907-1908

ÖPÜCÜK

GUSTAV KLIMT
1862-1918
AVUSTURYA

Eğitimi sanat ve meslek okulunda tamamlayan Gustav Klimt, önceleri dekorasyon ressamı olarak çalıştı. Daha çok avangart bir sanat çizgisinde ilerleyen Klimt, eserlerinde kadın bedenini kullanmayı alışkanlık haline getirdi. Birçoğu ince bir erotizm içeren tablolarında özel süslemeler de yer alır. Kendine has tarzı ile çağdaş birçok sanatçıdan ayrıldı ve bir süre sonra Viyana Sezession grubunu kurdu ve ilk başkanı seçildi. Klimt'in stili, Art nouveau sanat ve sembolizmin bir karışımı olarak dikkat çeker. Farklı renk karışımları, hoş süslemeler ve dekoratif çizgileri, sanatının olmazsa olmazlarıdır. Beyin kanamasından hayatını kaybeden ressamın en ünlü tablosu olarak tarihe geçen 'Öpücük', anın ve mekânın dışında, bir yerde birbirlerinden geçercesine öpüşen bir çiftin tasviridir. Tabloda, Klimt'in vazgeçemediği çizgiler ve dekoratif süslemeler dikkat çeker. Kadın ve erkeğin dünyasındaki farklılığa dikkat çeken ressam, kadını çiçekler arasında tıpkı bir ilkbahar gibi resmederken, erkeği daha sert çizgiler ve geometrik desenlerle yansıtır. Kadın ne kadar kırılgan ve yumuşaksa, erkek o denli sert ve nettir.

Akımı

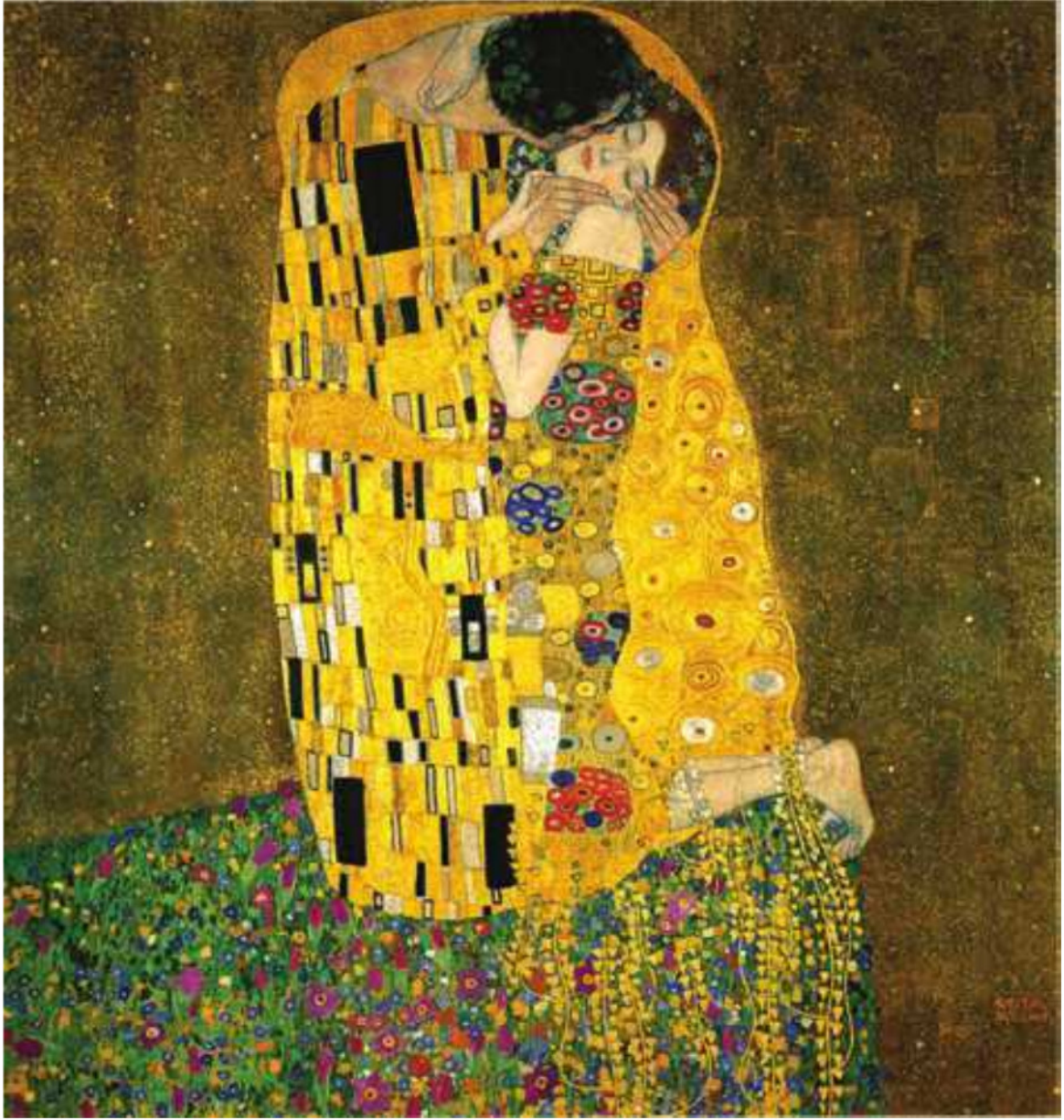
Art nouveau, Viyana Sezession

Diğer önemli eserleri

Judith I, The Beethoven Frieze

Etkilendiği isimler

Hans Makart, Edvard Munch, Franz von Stuck

Gustav Klimt, The Kiss, 1907-1908, tuval üzerine yağlı boya, 180x180cm, Österreichische Galerie Belvedere, Viyana

LA DANS 1909-1910

DANS

HENRI MATISSE
1869-1954
FRANSA

Fovizmin (çiğ ve bağırarak renklerin doğrudan kullanımı) kurucusu sayılan Henri Matisse, ressamlığının yanında bir tasarımcı ve baskıcı olarak da anılır. Matisse, hukuk eğitimi alırken okulu yarıda bıraktı ve 1890'dan sonra yalnızca sanatla ilgilendi. Sembolist ressam Moreau'nun egzotik renklerinden etkilendi. İlk dönem eserlerinde neo-empresyonist izler görülürken, sonraki yıllarda tablolarında Akdeniz tarzı sıcak, canlı renklere ve duygusal olgulara yer vermeye başladı. Yıllar geçtikçe farklı bir tarza yönelen Matisse, 1905'te arkadaşlarıyla beraber yeni bir akım olan fovizmi yarattı. Tuvalin üzerinde şekillerle ve renklerle kendine özgü yeni bir stilde resim yapmayı tercih eden sanatçı, kendinden sonraki genç nesli de etkiledi. 1907'de görme fırsatı bulduğu Ambrogio Lorenzetti'nin fresklerinden etkilenerek yaptığı 'Dans' tablosu, mavi ve yeşil fon üzerinde, sade bir kompozisyon içinde dans eden insan figürlerini konu alır. İç içe geçmiş insanlar, tıpkı notalar gibi birbirine bağlı ve ahenk içindedir. Figürlerle, fon arasında karşıtlık vardır. Danslar sıcak, renklerse soğuktur.

Akım

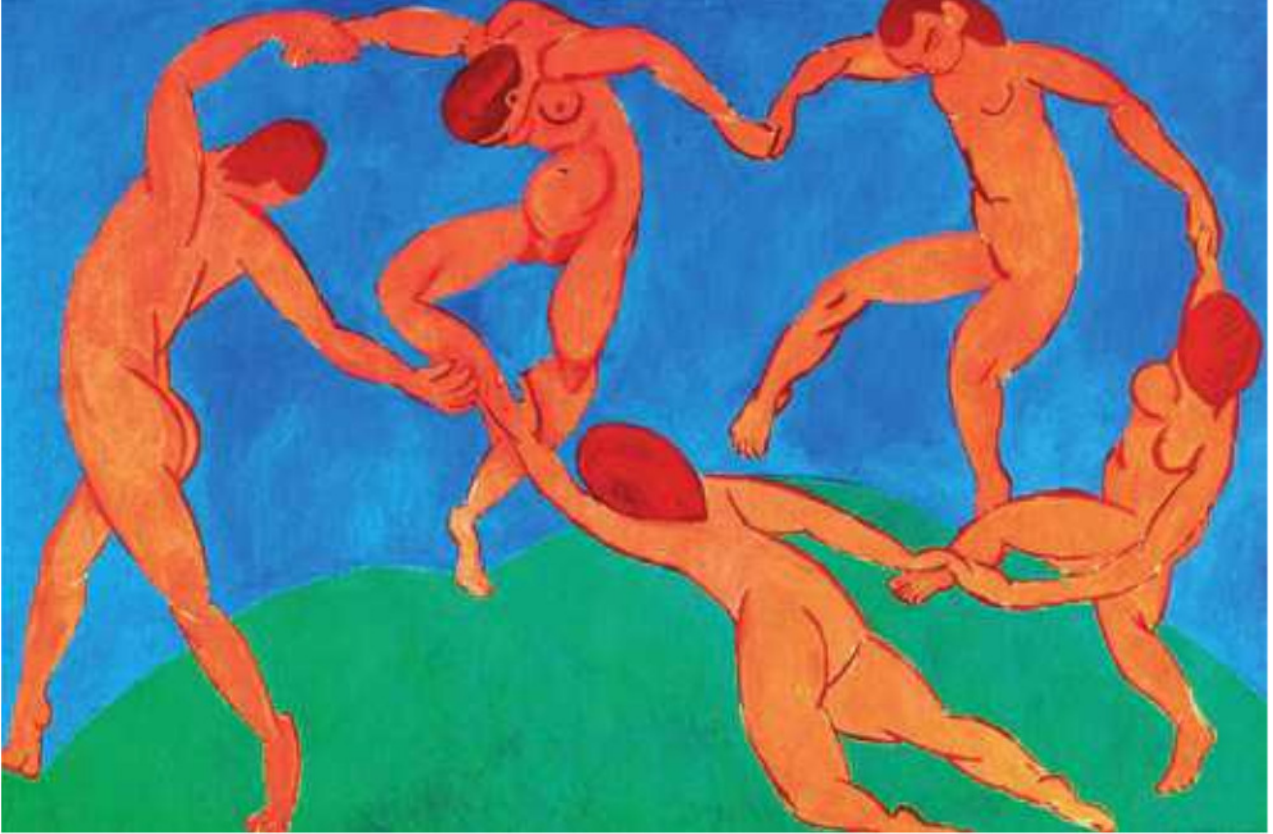
Fovizm

Diğer önemli eserleri

Luxe, Calme et Volupte, The Blue Window

Etkilendiği isimler

Paul Signac, Henri Edmond Cross, Paul Cezanne, Gustave Moreau

*Henri Matisse, Dans, 1909-1910, tuval üzerine yağlı boya,
260x391, Hermitage Müzesi, St. Petersburg*

COMPOSITION IV 1911

KOMPOZİSYON IV

WASSILY
KANDINSKY
1866-1944
RUSYA

20'nci yüzyılın en parlak ressamı arasında sayılan Kandinsky, hukuk eğitimi aldığı sırada gittiği Monet'nin sergisinden etkilendi. Okulu bırakarak Münih'e taşındı ve Franz von Stuck'tan dersler aldı. Kendilerine 'Blue Rider' adını veren bir grup ekspresyonist sanatçının arasına katıldı ve resim sanatına yön veren Franz Marc ve Paul Klee ile tanışma fırsatı buldu. Zamanla ustalaşan Kandinsky'nin tarzı, ekspresyonizm ve fovizm (çiğ ve bağırarak renklerin doğrudan kullanımı) arasında değişen soyut bir hal aldı. En ünlü tabloları, soyut sanat akımı içinde yaptıkları oldu. Seyahatleri sırasında Van Gogh ve Gauguin gibi empresyonist sanatçıların eserlerini inceleme fırsatı buldu. Nazi iktidarına kadar Bauhaus'ta öğretmenlik yaptı. Bir süre sonra Fransa vatandaşı oldu. Ressam için sanatın asıl amacı, dış dünyadan sıyrılıp iç dünyayı harekete geçirmektir. 'Kompozisyon IV' tablosunda kullandığı canlı mavi, sarı ve pembe tonlara rağmen, mutluluktan çok içe kapanık ve karışık bir his dünyasına hitap eder. Resmini soyut ve özgür sanat olarak tanımlayan Kandinsky eserinde, çizgileri serbest, renkleri özgür bir atmosferde kullanarak iç dünyasını yansıtır.

Akımı

Ekspresyonizm, soyut sanat

Diğer önemli eserleri

Swinging, Composition VII, Cossacks

Etkilendiği isimler

Claude Monet, Paul Klee, Franz Marc

Wassily Kandinsky, Kompozitsiyon IV, 1911, tuval üzerine yağlı boya, 159.5x250.5 cm, Kunstsammlung Nordrhein-Westfalen, Düsseldorf

DYNAMISM OF A DOG ON A LEASH 1912

TASMALI KÖPEĞİN DİNAMİZMİ

GIACOMO BALLA
1871-1958
İTALYA

1901’de Paris’e giderek sanat çevrelerine giren Giacomo Balla, burada empresyonizmden etkilenerek ‘Fütürist Manifestosu’na imzasını attı. 20’nci yüzyılın değişen resim anlayışını yakalamakta usta olan ressamın eserlerinde, sürekli bir dinamizm ve canlılık hâkim oldu. Tıpkı bir fotoğrafın devinimini yakalar gibi boyadığı tuvaler, sanat çevrelerince büyük ilgi gördü. Birinci Dünya Savaşı’nın başlaması ve faşist akımlar sanatçıyı derinden etkiledi ve figüratif resim anlayışına sürükledi. 1930’lardan sonra resimlerinde soyut öğeler yer almaya başladı. ‘Tasmalı Köpeğin Dinamizmi’ adlı tablosunda, bir köpeğin hareketlerini gerçekmiş gibi tasvir etti. Ressam, Jules-Etienne Marey ve Edward Muybridge adlı fotoğrafçıların hareket çalışmalarından yararlanarak yaptığı resimde, değişik hareket geçişlerini eş zamanlı olarak yansıttı. Bu şaşırtıcı ve daha önce hiç kullanılmamış teknik ve renk geçişleri, dikkati üzerine çekti. Balla, ardından yetişen birçok genç sanatçıyı, resme hareket katma tekniği ile derinden etkiledi.

Akımı

Fütürizm

Diğer önemli eserleri

Girl Running on the Balcony, Grand Fiore Futurista, Flight of Swallows

Etkilendiği isimler

Umberto Boccioni, Carlo Carrá

Giacomo Balla, Tasmalı Köpeğin Dinamizmi, 1912, tuval üzerine yağlı boya, 89.9x109.9 cm, Albright-Knox Sanat Galerisi, New York

INTERIEUR 1913

İÇERİSİ

**PIERRE
BONNARD**
1867-1947
FRANSA

Sanat hayatı boyunca, teknik resim ve grafik sanatı üzerine usta isimlerden biri olarak anılan Pierre Bonnard, 1888'de Paris'te Julien Akademisi ve Güzel Sanatlar Okulu'nda eğitim gördü. Maurice Denis ve Edouard Vuillard ile stüdyosunu paylaştı, en çok da Paul Gauguin'den etkilendi. Onun fırça darbelerine ve baskın renkleri kullanmasına hayranlık duydu. Önce, tamamen renklerle yapılan biçimlendirme anlayışına sahip Nabilere, sonraki yıllarında ise içtencilik (intimizm) akımına yöneldi. Sanatçı, aynı zamanda Japon baskı sanatından ve tablolarından da feyz aldı ve renk geçişleri ile ışıklandırma konusunda orijinal bir üslup yakaladı. Van Gogh'a ilgisinin artmasıyla, o da tutkularını tablolarında yansıtmaya başladı. Bonnard, iç mekân konusunda ustalaştı. En ünlü tablolarından 'Interieur'da sanatçı, ev içinden gündelik bir sahneyi konu edinir. Yatağın üzerinde oturan insan, aynadaki aksinden kendini belli eder. Tablodaki sıcak ve soğuk renklerin karşıtlığına getirdiği hareketlilik ve canlı renkler, sanatçıyı özel kılar.

Akımı

Nabi Sanat, intimizm, fovizm

Diğer önemli eserleri

Mirror on the Washstand, The Open Window, The Table

Etkilendiği isimler

Paul Gauguin, Vincent Van Gogh

*Pierre Bonnard, İçerisi, 1913, tuval üzerine yağlı boya,
56.5x63 cm, özel koleksiyon*

LES BAIGNEUSES

1918

PIERRE
AUGUSTE
RENOIR
1841-1919
FRANSA

Gleyre Stüdyosu'nda porselen sanatçısı olarak yetişen Renoir, resme olan merakı nedeniyle ressamlığa yöneldi. Monet ile tanışma fırsatı yakalayan ressam, kısa süre sonra onun da ilgisini çekerek beraber çalışmaya başladı. Monet ve Renoir, Seine Nehri yakınında buluşarak, manzaraya karşı onlarca tablo yaptı. Bu uzun çalışmaların ardından, Renoir, empresyonizmin kurallarını belirleyecek önemli bir usta haline geldi. İlk ustaları Rubens ve Boucher'in stilini hiçbir zaman bırakmadığı için, temsil ettiği akım içinde özel bir yere sahip oldu. 'Les Baigneuses' tablosunda, beş genç kızı resmeden Renoir, renklerinin ahengi ve betimlemedeki ustalığı ile dikkat çeker. Ressamın, porselen sanatçısı olarak başladığı resimlerinde, porselen parlaklığı kolayca hissedilir.

Akımı

Empresyonizm

Diğer önemli eserleri

The Luncheon of the Boating Party, The Umbrellas

Etkilendiği isimler

Monet, François Boucher, Rubens

*Pierre Auguste Renoir, Les Baigneuses, 1918, tuval üzerine yağlı boya,
110x160 cm, D'Orsay Müzesi, Paris*

MOONSHINE 1919

AY IŞIĞI

PAUL KLEE
1879-1940
İSVİÇRE

Müzisyen bir ailenin çocuğu olan Paul Klee, Münih'te eğitim gördü ve öğretmenlik yaptı. 1911'de Feininger, Kandinsky ve Jawlensky'nin aralarında bulunduğu Blue Rider grubuna katıldı, sulu boya resimleriyle dikkat çekti. İlk yıllarındaki eserlerde, ekspresyonizmin etkileri görülmesine rağmen Robert Delaunay ile arkadaşlığı sırasında kübizme ilgi duydu. Renkleri kullanışı, figürleri, farklı kompozisyonu ve kendine özgü fırça darbeleriyle, diğer sanatçılardan ayrıldı. Duyguları, inançları ve müzik sevgisi eserlerine yansıdı. Bauhaus Sanat Okulu'nda öğretmenlik yaptı. Mavi tonların ağır bastığı 'Ay Işığı' eserinde suluboya çalışan ressam, kübizmin etkisinde olduğunu resmen ortaya koyar. Eser, geometrik şekillerle vermeye çalıştığı derinlik hissi sebebiyle özel tablolar arasında yer alıyor.

Akımı

Ekspresyonizm, kübizm

Diğer önemli eserleri

The Castle in the Garden, At the Sign of the Hunter's Tree

Etkilendiği isimler

August Macke, Robert Delaunay

*Paul Klee, Moonshine, 1919, sulu boya,
18.5x24.3 cm , özel koleksiyon*

BLACK SQUARE 1929

SİYAH KARE

**KASIMIR
MALEVICH**
1879-1935
RUSYA

1902'den 1905'e kadar Moskova'da eğitim gördü ve Fransız empresyonizminin ateşli savunucularından biri oldu. 1912'de yaptığı Paris seyahatinde kübizmle tanıştı ve Pablo Picasso'nun eserlerinden etkilendi. Malevich, daha sonra soyut geometriyi kübizmle kaynaştırdı ve bu yeni tarza süprematizm adını verdi. Dikdörtgen, haç ve daire gibi geometrik biçimleri kullandığı tablolarında, sanat onun için bir bilimsel iş değil, özgür bir yaratım oldu. 'Black Square' adını verdiği etkileyici tablosunda siyah kare sezgi, beyaz alan da onun ötesindeki boşluktur. Malevich, bir şeyin değil, hiçbir şeyin resmi olarak bilinen tabloyu, aynı dönem 'sıfır biçim' olarak yorumladı.

Akımı

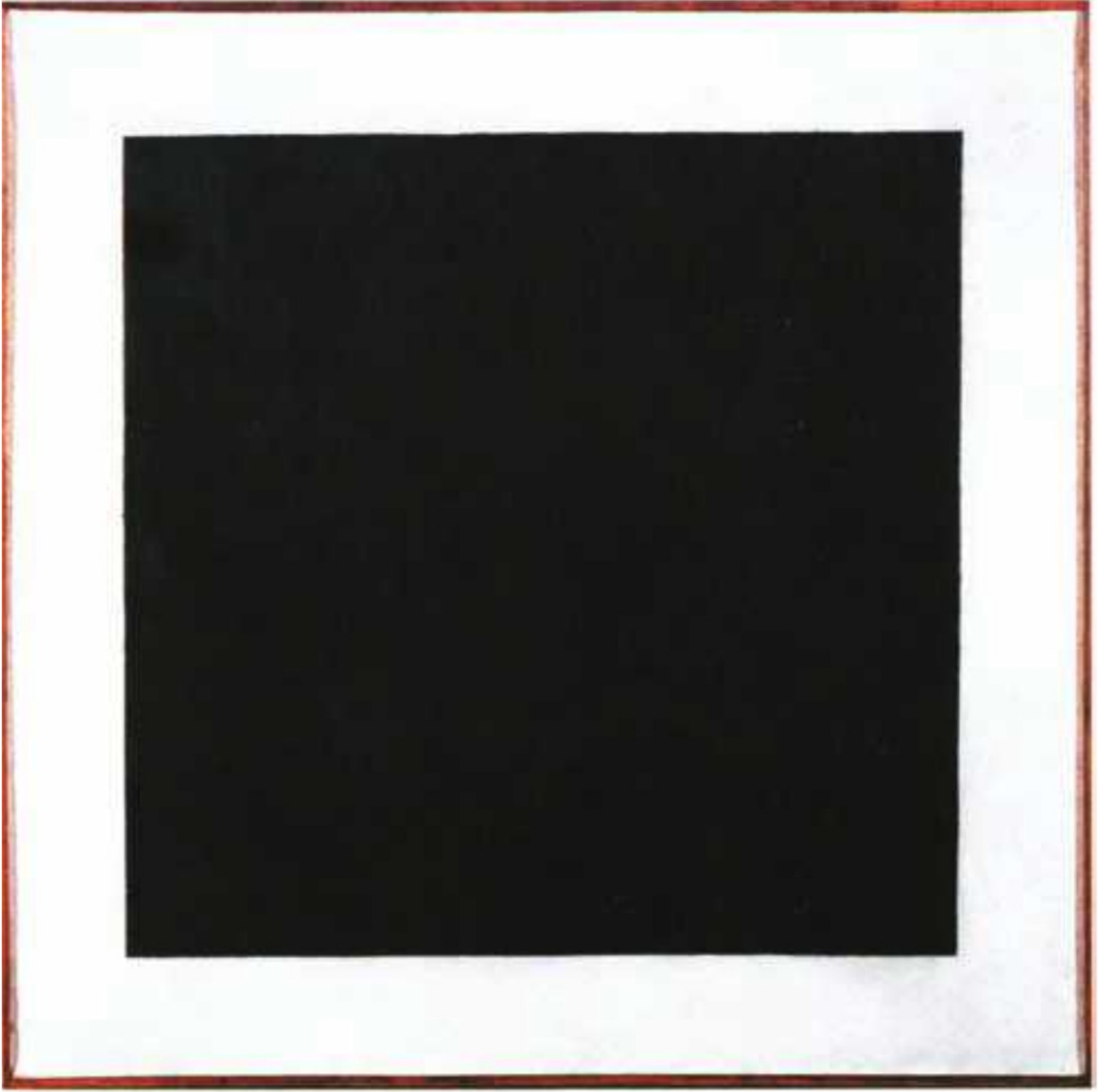
Kübizm, süprematizm

Diğer önemli eserleri

Dynamic Suprematism, Woman with Buckets

Etkilendiği isimler

Mikhail Larionov, Pablo Picasso

*Kasimir Malevich, Black Square, 1929, tuval üzerine yağılı boya,
106x106 cm, Rus Müzesi, St. Petersburg*

AMERICAN GOTHIC

1930

GRANT WOOD

1891-1942

ABD

Hayatının ilk yıllarını küçük bir kasabada geçiren Grant Wood, ilk resimlerini de burada yaptı. Chicago Güzel Sanatlar Enstitüsü'nde eğitim gördü ve ardından Avrupa'yı gezdi. Fransa ve Hollanda'ya gittiğinde, resimlerini sonradan çok etkileyecek Rönesans ve Gotik Flaman Okulu üzerine çalışmalar yaptı. Litografi, seramik, ahşap ve metal üzerinde çalışmalarda bulundu. Ressamın en ünlü yapıtı olarak bilinen 'American Gothic', günlük kıyafetleri içinde, gotik bir pencerenin önünde duran iki insanın resmidir. Mistik bir atmosferde, Rönesans etkilerinin hissedildiği tablodaki kadın Wood'un kız kardeşini, erkek ise dış doktorunu temsil ediyor. Ressam, ABD'nin kırsal kesimindeki geleneksel ve bölgeci anlayışa vurgu yapıyor. Eserdeki kadın, koloniyel tarzda bir kıyafet ve yüzündeki mimikle dikkat çekerken, erkeğin elindeki saman tırmağı, zor koşullar altında çalışan işçi sınıfını simgeler. Çiçekler ve evin genel görünümü, tipik bir Amerikan ailesini yansıtır.

Akımı

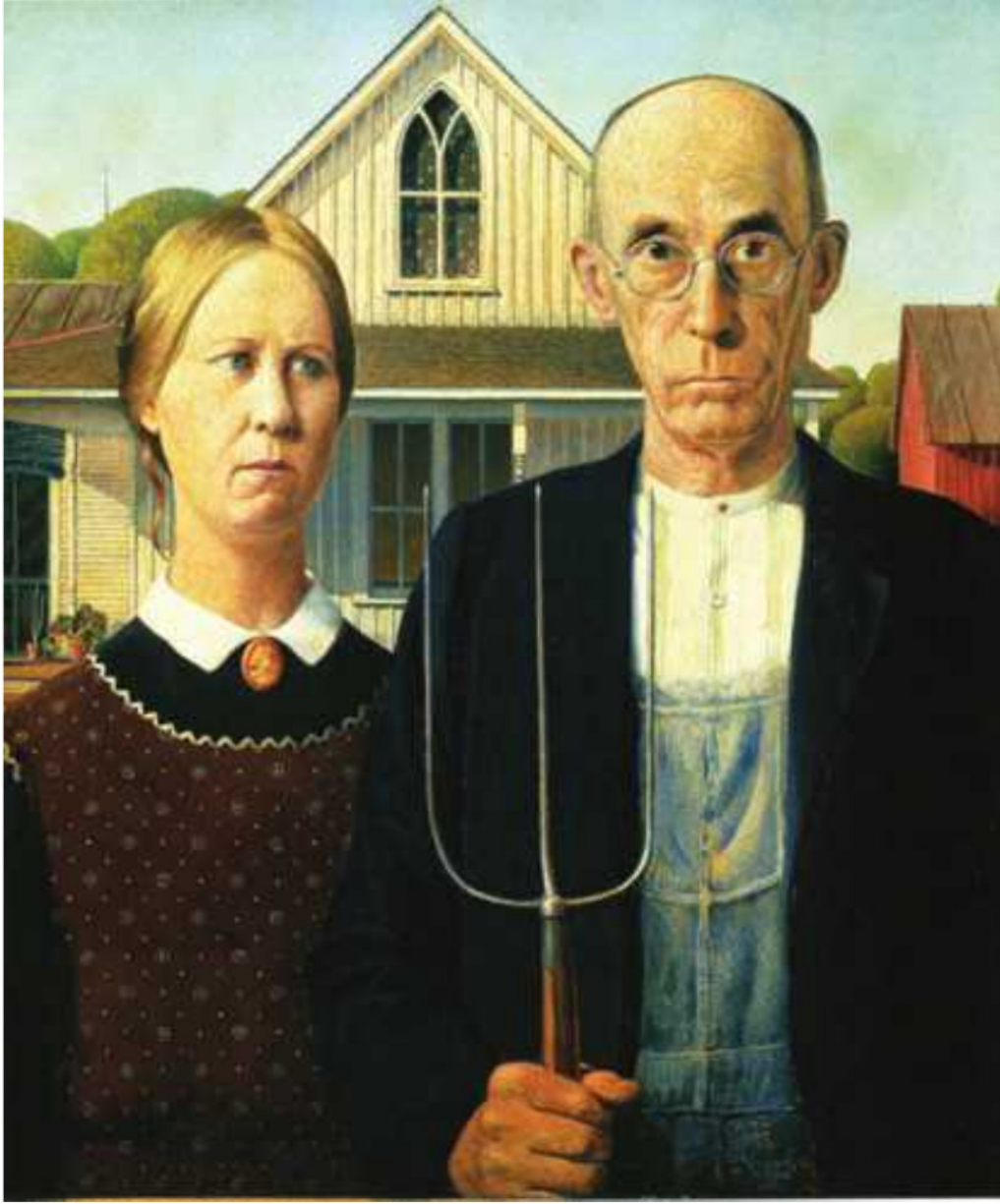
Yöreselcilik

Diğer önemli eserleri

Haying

Etkilendiği isimler

Jan Van Eyck, Rogier van der Weyden

*Grant Wood, American Gothic, 1930, sunta üzerine yağlı boya,
74.3x62.4 cm, Chicago Sanat Enstitüsü, Chicago*

LA PERSISTENCIA DE LA MEMORIA 1937

BELLEĞİN AZMI

SALVADOR DALI
1904-1989
İSPANYA

İspanya'da doğan Salvador Dali, sürrealizmin önemli temsilcilerinden biridir. 1922'de Madrid'deki San Fernando Güzel Sanatlar Kraliyet Akademisi'ne kayıt olan ressamın ilk eserlerinde kübizm ve dadaizmin etkileri görülür. Disiplinsiz davranışları yüzünden okuldan zaman zaman uzaklaştırılan Dali, ilk sergisini 1925'te Barselona'da açtı ve hem eleştirmenlerden hem de sanatseverlerden tam not aldı. Birkaç yıl sonra Paris'te tanıştığı Pablo Picasso ile yakın arkadaş oldu. O dönem eserlerinde kendisinden çok etkilendi. Londra'da tanıştığı Sigmund Freud da ressamın hayatını derinden etkiledi. Dali, hayatı boyunca bin 500'den fazla resme ve onlarca heykele imza attı. Sanatçının en ünlü tablolarından 'Belleğin Azmi', eriyen cep saatleri sembolizminde, zamanı ve belleği kullanır. Yapıt, Dali'nin 'yumuşaklık' ve 'sertlik' anlayışına önemli bir örnektir. Bir ağustos güneşi sıcaklığında eriyen Camembert peynirinden ilham alarak yağlı boya ile çalıştığı eser, değişmez ve katı olan zaman anlayışını protesto niteliğindedir.

Akımı

Sürrealizm

Diğer önemli eserleri

The Great Masturbator, Autumnal Cannibalism, Le Sommeil

Etkilendiği isimler

Pablo Picasso, Sigmund Freud.

*Salvador Dalí, Belleğin Azmi, 1931, yağlı boya, 24X33 cm,
Çağdaş Sanat Müzesi, New York*

THE TWO FRIDAS

1939

İKİ FRIDA

FRIDA KAHLO
1907-1954
MEKSIKA

15 yaşında geçirdiği ağır trafik kazasında ciddi şekilde sakat kalan Frida Kahlo, geri kalan hayatını hastaneler ve ameliyathaneler arasında geçirdi. Ülkenin en iyi eğitim kurumu olarak ün yapmış 'Ulusal Hazırlık Okulu'nda eğitim gördü ve resme merak saldı. Çektiği sıkıntılardan uzaklaşmak için tutkuyla yaptığı tablolarını daha sonra eşi olacak ressam Diego Rivera ile paylaştı. 1928'de evlenen ve 11 yıl sonra boşanan Frida'nın hemen her tablosu, hayatı boyunca çektiği acılardan feyz aldı. Kadınların toplum içinde karşılaştıkları zorlukları ve erkek egemenliğinin altında kalan kadın imajını tablolarına taşıdı. Genellikle yattığı yerden bir ayna karşısında resim yapan Frida Kahlo'nun en önemli tablosu 'The Two Fridas', bir anlamda kendiyi olan diyalogu ve karanlık iç dünyasının yansımasıdır. İki Frida arasındaki en önemli fark birinin Avrupa, diğerinin Meksika tarzı bir kıyafetle oturuyor olmasıdır. Sağda oturan Frida'nın elindeki madalyonda eşi Rivera'nın resmi vardır ve onunla sıkıntılı ilişkisine gönderme yapar. Tablo, ince detayları ve özel bir kadının iç dünyasını yansıttığı için Kahlo'yu ünlü ressamlar arasına taşır.

Akımı

Sürrealizm

Diğer önemli eserleri

Self Portrait With Monkey, Self Portrait with Cropped Hair

Etkilendiği isimler

Diego Rivera

*Frida Kahlo, The Two Fridas, 1939, tuval üzerine yağlı boya,
173.5x 173 cm, Modern Sanatlar Müzesi, Mexico City*

NIGHTHAWKS 1942

GECE KUŞLARI

**EDWARD
HOPPER**
1882-1967
ABD

Eserlerinde daha çok günlük Amerikan hayatının yalnızlığı yer aldı. Barlar, restoranlar ve hatta benzin istasyonları bile Hopper'ın ilgi odağı oldu. Bu tarzı, onun gölgeleri kullanma ve vurgulamak istediklerini öne çıkarma başarısında önemli bir rol oynadı. New York'ta, Robert Henri'nin yanında çalışma fırsatı buldu. 1900-1906 yılları arasında Avrupa'ya seyahate çıktı ve Paris'teki sanat çevresinden ve tutkulu atmosferden etkilendi. Fransız empresyonizminden feyz aldı. Sanat hayatının son yıllarında empresyonizmden tamamen vazgeçen sanatçı, 'pop art'ın ilk temsilcilerinden oldu. Manhattan'daki bir restorandan esinlenerek çizdiği 'Gece Kuşları' tablosu, Amerikan resim tarihinin önemli eserlerinden biri. Tabloda, gece geç bir saatte, şehir uyumasına rağmen, birbirine yakın duran ama hiç konuşmayan üç müşteri konu edilir. Ünlü Pearl Harbour saldırısı sonrası yapılan resimde, garsonun başındaki denizci şapkası, bu vahim olaya gönderme yapar. Birbiriyle hiç konuşmadan duran üç insanın aralarındaki kopukluk ve karamsar halleri, dönemin Amerikan toplumunun psikolojik yansıması sayılır.

Akımı

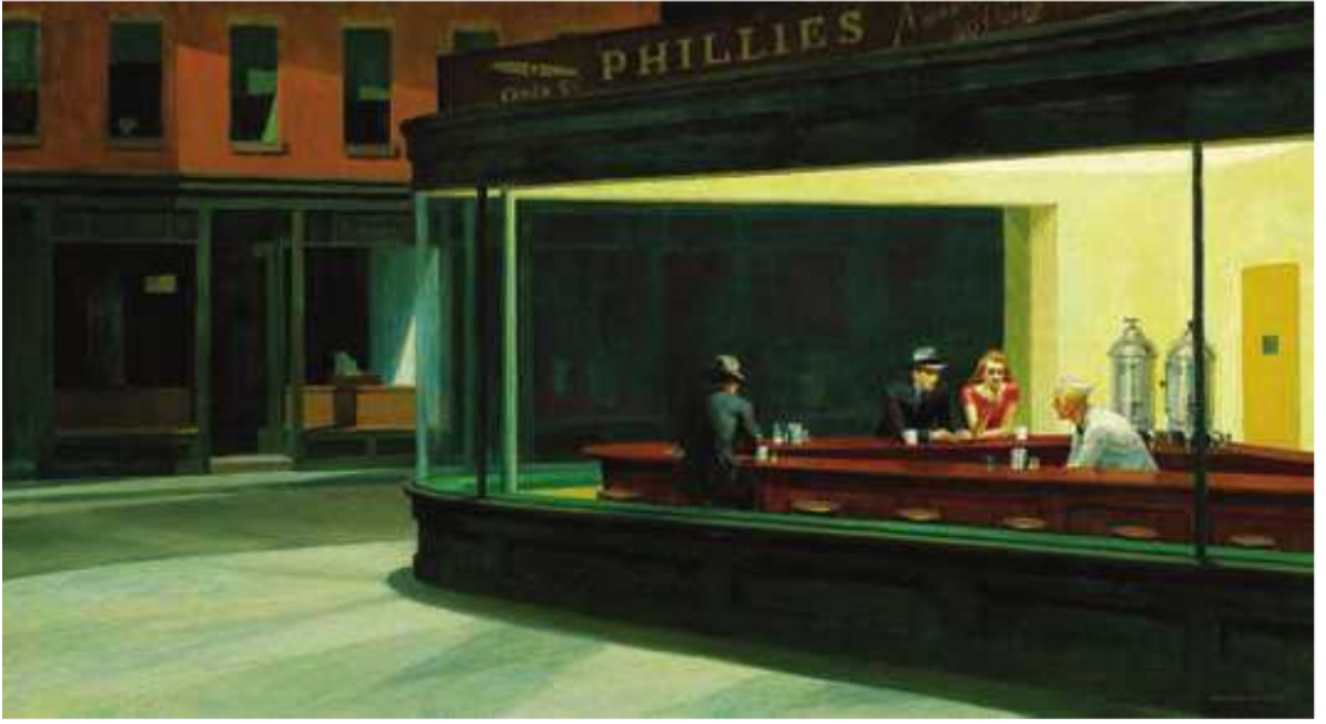
Amerikan realizmi

Diğer önemli eserleri

Room in New York, People in the Sun

Etkilendiği isimler

Robert Henri

*Edward Hopper, Nighthawks, 1942, tuval üzerine yağlı boya,
84.1x152.4 cm, Art Institute of Chicago, Chicago*

VENUS ASLEEP 1944

UYUYAN VENÜS

PAUL DELVAUX
1897-1994
BELÇİKA

İlk sergisini 1924'te açan Paul Delvaux, Brüksel Güzel Sanatlar Akademisi'nde sanat ve mimarlık eğitimi aldı. İlk dönem eserlerinde, Avrupa'da yaygın olan yeni-empresyonist akımının etkisinde kaldı. 1938'de, İtalya'da katıldığı bir sergide, sürrealizmden etkilendi; Salvador Dali ve Rene Magritte gibi sanatçıların tarzına yakınlaşmaya başladı. Delvaux, yaptığı büyük duvar resimleriyle kendinden söz ettirmeyi başardı. Brüksel ve Liege'de yaptığı bazı duvar resimlerinin boyu 1.5x2.5 metreyi buldu. Başarısı nedeniyle kendisine Brüksel Güzel Sanatlar Akademisi'nde kürsü verildi. Freud'dan etkilenen ressam en ünlü tablolarından 'Uyuyan Venüs'te, kabus gören Venüs'ü resmeder. Eserde, antik Roma mimarisi ve modern giyimli kadınlar dikkat çeker.

Akımı

Sürrealizm

Diğer önemli eserleri

Su Perileri, Dantelli Kadın, Aynadaki Kadın

Etkilendiği isimler

Salvador Dali, Rene Magritte

*Paul Delvaux, Uyuyan Venüs, 1944,
tuval üzerine yağh boya, 173x199 cm, The Tate Gallery, Londra*

SOMETHING OF THE PAST

1946

**JACKSON
POLLOCK**
1912-1956
ABD

Resimde kullandığı özel tekniği, Jackson Pollock'un başarısının sırrı oldu. Thomas Hart Benton'dan sanata dair çok şey öğrendi. Damıtma, boya karıştırma ve fırçayla sürme gibi geleneksel teknikleri yok sayarak, yere büyük tuvaler açtı ve üzerine döktüğü boyalarla resimlerini yaptı. Sonraki çalışmalarında, alkol bağımlılığının da etkisiyle, daha karanlık ve içine kapanık eserler ortaya çıkardı. 'Something of the Past' tablosu, renklerin ahengi ve figürlerin kullanılma şekliyle, ressamı ölümsüz bir şöhret bıraktı. Ressamın, bütün renkleri kullanarak yarattığı eserde bir bütünlük olduğu ve çizgiselliğinin hiç bozulmadığı açık olarak görülür.

Akım

Soyut ekspresyonizm

Diğer önemli eserleri

Convergence, Autumn Rhythm, Lavender Mist

Etkilendiği isimler

Andre Masson, Thomas Hart Benton, David Siqueiros

*Jackson Pollock, Something of the Past, 1946, tuval üzerine yağlı boya,
142.24x96.52 cm, ARS, New York*

CAMPBELL'S SOUP CANS

1962

ANDY WARHOL
1928-1987
ABD

Baskı sanatçısı ve filmci Andy Warhol, 1949'da New York'a taşındı ve en başarılı işlerini burada yaptı. Dolar, konserve ya da ünlü sanatçılar gibi günlük hayatta ilgisini çeken ne varsa eserlerinde kullandı. Warhol, seri üretim ve popüler objelerin ya da figürlerin yer aldığı eserlerinde, yeni bir akım olan pop-art'ın da önemli bir temsilcisi haline geldi. Radikal sanat anlayışı, toplumsal değişime ve aynı olan şeylere karşı tepki niteliği taşıdı. Buna karşın popüler kültür öğeleri, sanatçının eserlerinde özgünlüğünü hiç kaybetmedi. Warhol'un en bilinen eseri Campbell's Soup Cans, 32 adet aynı çorba konervesini anlatır. Ressam, birbirinin tıpkısı olan bu objelerle, popüler kültüre ciddi bir gönderme yapar. 1960'larda ABD'de çok kullanılan konserve, Warhol'un yaratıcı eleştiri yeteneğiyle tuvalde yerini alır.

Akımı

Pop art

Diğer önemli eserleri

Elvis Presley, Marilyn Monroe

Etkilendiği isimler

Roy Lichtenstein, Jasper Johns

*Andy Warhol, Campbell's Soup Cans, 1962, 32 ipek baskı, her biri 50.8x40.6 cm,
Modern Sanatlar Müzesi, New York*

TEMPO

Bilmeniz gereken **50 TABLO**

İ N D E K S

90 <i>American Gothic</i>	30 <i>Las Meninas</i>	74 <i>The Kiss</i>
54 <i>Bathing At Asnieres</i>	46 <i>Le Bain Turc</i>	28 <i>The Night Watch</i>
12 <i>Birth Of Venus</i>	56 <i>Le Barrage De Saint Mammes</i>	26 <i>The Rape Of The Daughters
Of Leucippus</i>
88 <i>Black Square</i>	84 <i>Les Baigneuses</i>	62 <i>The Scream</i>
102 <i>Campbell's Soup Cans</i>	72 <i>Les Demoiselles D'avignon</i>	34 <i>The Swing</i>
70 <i>Causerie Chez Les Fontaines:
Monsieur Et Madame Arthur
Fontaine</i>	14 <i>Mona Lisa</i>	36 <i>The Third Of May 1808</i>
78 <i>Composition IV</i>	86 <i>Moonshine</i>	6 <i>The Tribute Money</i>
18 <i>Creation Of Adam</i>	60 <i>Moulin Rouge-La Goulue</i>	94 <i>The Two Fridas</i>
80 <i>Dynamism Of A Dog
On A Leash</i>	66 <i>Nave Nave Moe</i>	4 <i>The Wedding at Cana</i>
32 <i>Girl With A Pearl Earring</i>	96 <i>Nighthawks</i>	40 <i>The White Horse</i>
50 <i>Impression Sun Rise</i>	8 <i>Portret Van Giovanni
Arnolfini En Zijn Vrouw</i>	38 <i>The Wonderer Above
The Sea Of Clouds</i>
82 <i>Interieur</i>	42 <i>Rain, Steam And Speed</i>	10 <i>Tuin Der Lusten</i>
76 <i>La Dans</i>	16 <i>School Of Athens</i>	44 <i>Two Women Chatting By The Sea</i>
92 <i>La Persistencia de la Memoria</i>	100 <i>Something Of The Past</i>	58 <i>Vase With Twelve Sunflowers</i>
52 <i>La Rue Mosnier
Aux Drapeaux</i>	68 <i>Still Life With Apples</i>	20 <i>Venus And Adonis</i>
	48 <i>The Artist's Mother</i>	98 <i>Venus Asleep</i>
	64 <i>The Child's Bath</i>	22 <i>View Of Toledo</i>
	24 <i>The Death Of Virgin</i>	